

Korkeasaaren vuosi 2023

Korkeasaari
ZOO

Sisältö

Korkeasaaren vuosi

Parempi maailma villieläimille

Korkeasaaren tehtävä

Korkeasaaren arvot

Suojelu on yhteistyötä

Eläintarhat osana suojeluverkostoa

Kotimaiset suojeluhankkeet

Kansainväliset suojeluhankkeet

Tutkimme ja kehitämme

Eläinten hyvinvointi

Tutkimus

3

4

4

5

6

7

17

24

31

32

34

Suomen paras vapaa-ajankohde

Vierailijamme

Elämyksiä eläintarhassa

Uusi sukupolvi luonnonsuojelijoita

Vaikuttavaa viestintää

Rakentaminen ja ympäristö

Uudistamme ja rakennamme

Kruunusillat ja uusi pääsisäänkäynti

Korkeasaaren kasviston monimuotoisuus

Hiilineutraali Korkeasaari

Hallinto ja henkilöstö

Säätion organisaatio

Kohti Suomen parasta työpaikkaa

Säätion talous

38

39

39

49

52

60

61

63

64

65

68

69

69

71

Korkeasaaren vuosi

Korkeasaari emännöi ensimmäistä kertaa Euroopan eläintarha- ja akvaariojärjestön (EAZA) vuosikonferenssin Helsingissä. Tapahtumassa oli kaikkiaan lähes 900 osallistujaa 70 eri maasta. Moni oli Suomessa ensimmäistä kertaa ja ensivaikutelma oli ilmeisen positiivinen. Kongressin järjestelyt, Helsinki sekä Korkeasaaren eläintarha ja sen työntekijät saivat paljon kiitosta. Ulkomaisille vierailijoille Korkeasaari on poikkeuksellinen luonnonmukaisen saariympäristönsä ansiosta. Väljät eläinten tilat ja erityisesti hienot kalliot keräsivät ihastelua.

Korkeasaari-sarjan toinen tuotantokausi esitettiin syksyllä Nelosella parhaaseen katselu aikaan. Tämäkin kausi keräsi paljon kiinnostuneita katsojia sekä kiitoksia. Korkeasaaren toiminnan moninaisuus välittyi tv-sarjassa eri tavalla kuin vierailulla eläintarhassa. Ohjelman kautta katsojat pääsevät kurkistamaan kulissien taakse ja näkevät monipuolisen eläinten hyväksi tehtävän työn.

Villieläinsairaalassa järjestettiin kesän ajan puhelinpalvelu, josta ohjattiin tehtäviä pelastuslaitoksen eläinpelastusyksikölle ja annettiin neuvontaa valtakunnallisesti. Puheluita tuli kaikkiaan noin 3 500, joten tällaiselle palvelulle oli ilmeinen kysyntä.

Vuoteen mahtui monta ilahduttavaa eläinuutista. Tavallisuudesta poikkeava oli persianlammaskaritsojen pulloruokinta ja kasvu pikkuvuohien laumassa emon menehdyttyä. Myskihärkä sai kilin hieman yllättäen, koska Korkea-

saaren muuttanut naaras oli jo tullessaan tiine. Tiikerit saivat lisätilaa, kun Kissalaakson tarhat yhdistettiin tiikerisillalla. Uusi kulkureitti vaikuttaa olevan kissoille mieluisa.

Suojeluhankkeille lahjoitettiin lähes 170 000 euroa. Suurin keräystapahtuma oli jälleen Kissojen Yö, jonka tuotto käytettiin tällä kertaa manulin suojeluun. Suojelulahjoituksia varmasti vauhditti hurmaava manulinpentu. Rahan lahjoittamisen lisäksi Korkeasaari osallistuu suojelutyön toteutukseen. Kuluineena vuonna Korkeasaarella kuoriutunut partakorppikotka palasi jälleen luontoon, tällä kertaa Espanjaan. Saimaannorpan suojeluhankkeessa Korkeasaaren eläinlääkäri on toiminut asiantuntijana ja useampi työntekijä on käynyt kolaamassa lumipesiä.

Korkeasaarella on tehty paljon työtä vastuullisuuden hyväksi. Hiilineutraali Korkeasaari -hankkeessa toteutettiin energiantehokkuutta parantavia investointeja. Osoituksena todennetusta vastuullisesta toiminnasta Korkeasaarelle myönnettiin Sustainable Travel Finland -merkki.

Korkeasaari arvioitiin jälleen erinomaiseksi vierailukohteeksi Taloustutkimuksen kyselyssä ja maineeltaan mainioksi Luottamus & Maine -tutkimuksessa. Vuoden aikana Korkeasaarella vieraili noin 490 000 kävijää.

Sanna Hellström

Korkeasaaren eläintarhan säätötoimitusjohtaja

Korkeasaaren tehtävä

Säätiön tarkoituksena on osana Helsingin kaupunkikonsernia ylläpitää eläintarhaa ja edistää osaltaan Helsingin kaupungin vetovoimaisuutta sekä kaupunkilaisten virkistätymismahdollisuuksia. Säätiö suojelee uhanalaisia eläimiä ja niiden elinympäristöjä.

PAREMPI MAAILMA VILLIELÄIMILLE

INNOSTAMALLA

Vierailemaan

Korkeasaari on Suomen johtava vapaa-ajankohde, jossa viihtyy kaikkina vuodenaikoina.

Oppimaan

Teemme luonnon monimuotoisuuden ymmärrettäväksi ja kerromme villieläinten vähenemisen syistä.

Osallistumaan

Kannustamme vierailijoitamme toimimaan luonnon hyväksi.

SUOJELEMALLA

Korkeasaarella

Suojelemme eläinlajeja kasvattamalla niitä Korkeasaarella ja ylläpitämällä Villieläinsairaalaa.

Luonnossa

Osallistumme eläinlajien suojeluun niiden elinalueilla, osana eläintarhojen ja suojelujärjestöjen verkostoa.

Tutkien

Teemme eläinten hyvinvointia, lajiensuojelua ja eläintarhakokemusta edistävää tutkimusta.

VÄLITTÄMÄLLÄ

Eläimistämme

Jokaisella eläimellä on hyvä elämä Korkeasaarella.

Työntekijöistämme

Meillä on Suomen paras työpaikka ja alamme parhaat asiantuntijat.

Ympäristöstämme

Oma toimintamme on ekologisesti kestävää eikä kuormita ympäristöä.

Korkeasaaren arvot

Eläinten hyvinvointi

Eläinten hyvinvointi on toimintamme eettinen perusta. Kohtelemme jokaista eläintä yksilönä. Huolehdimme siitä, että tunnemme hoidossamme olevien lajien tarpeet. Emme ainoastaan turvaa eläinten perustarpeita ja ehkäise negatiivisia kokemuksia (nälkä, kipu, kylmä, kuuma, stressi), vaan aktiivisesti edistämme positiivisia kokemuksia, jotta jokaisella eläimellä olisi elämisen arvoinen elämä.

Asiakslähtöisyys

Mahdollisuutemme on tuottaa iloa, oppia ja elämyksiä. Asiakslähtöisyys tarkoittaa uteliautta suhtautumista ympäristöön ja sieltä saatuun palautteeseen ja ideoihin. Kaikki työntekijämme arvostavat asiakkaitamme ja ovat valmiita auttamaan.

Ekologisuus

Elämme kuten opetamme eli oma toimintamme on ekologisesti kestävä. Teemme työtä lajien suojelun hyväksi ja pyrimme vaikuttamaan asiakkaiden ympäristömyönteisyyden herättämiseksi ja kasvattamiseksi. Käytämme resursseja vastuullisesti ja pitkäjänteisesti.

Avoimuus

Viestimme toiminnastamme avoimesti sekä Korkeasaaren sisällä että laajasti yleisölle. Kaiken toimintamme voi kertoa julkisesti.

Oikeudenmukaisuus

Kohtelemme kaikkia vierailijoita ja työntekijöitä yhdenvertaisesti ja arvostaen.

Taloudellisuus

Etsimme uudenlaisia tapoja toimia tehokkaasti ja käytämme resursseja harkiten.

Afrikanpikkuvuohi

**Suojelu on
yhteistyötä**

Eläintarhat osana suojeluverkostoa

Hoidamme Korkeasaassa uhanalaisia eläimiä lajien säilymisen turvaamiseksi yhdessä muiden suojeluun osallistuvien eläintarhojen kanssa, sekä osallistumme eri puolilla maailmaa tapahtuvaan suojeluun ja eläinten luontoonpautushankkeisiin. Teemme eläinten hyvinvointia ja lajiensuojelua edistävää tutkimusta, ylläpidämme Villieläinsairaala, kannustamme vierailijoitamme toimimaan luonnon hyväksi ja kerromme eläintarhassa luonnon monimuotoisuuden tärkeydestä.

Korkeasaaren eläintarha on Euroopan eläintarha- ja akvaariojärjestön (EAZA) sekä Maailman eläintarha- ja akvaariojärjestön (WAZA) jäsen. Tämän lisäksi Korkeasaari kuuluu Kansainväliseen luonnonsuojeluliittoon (IUCN) ja on yhden Suomen komitean jäsenistä. Yhteistyötä tehdään EAZA:n eri asiantuntijaroleissa ja lajikomiteoissa sekä kansallisesti. EAZA auditoi jäsentarhansa säännöllisesti ja Korkeasaaren edustajat osallistuivat tänä vuonna kahden muun EAZA-tarhan arviointikäynteihin.

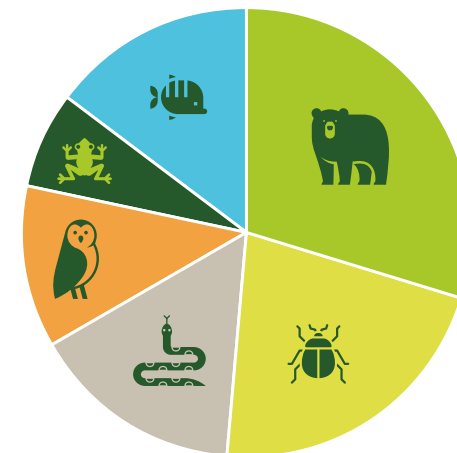
Vastuutehtävissämme autamme lajien suojelussa esimerkiksi luontoonpautushankkeiden suunnittelussa ja totutustarhojen rakentamisessa, lajien geneettisen monimuotoisuuden säilymisessä eläintarhaeläimissä sekä tiedon jakamisessa niin eläintarhoissa kuin lajien luontaisilla elinalueilla paikallisille ihmisille.

Korkeasaaren lajisto

Vuoden 2023 lopussa Korkeasaassa tarhattuja lajeja oli 157. Näistä 44 lajia kuuluu Euroopan eläintarhajärjestö EAZA:n ylläpitämään EEP-suojeluohjel-

maan, ja kansainvälisen luonnonsuojeluliitto IUCN:n luokittelussa lajeista 55 on uhanalaisia. Eläintilastot lasketaan ja lajisto arvioidaan vuosittain, ja sähköistä eläintietokantaa (ZIMS) päivitetään jatkuvasti.

Lajiryhmä	Lajimäärä	% lajistosta
Nisäkkäät	47	30 %
Selkärangattomat	34	22 %
Matelijat	24	15 %
Linnut	18	11 %
Sammakkoeläimet	11	7 %
Kalat	23	15 %
Yhteensä	157	

Korkeasaaren lajien jakautuminen suojelutarpeen mukaan*

Uhanalaisuusluokitus *	lajeja	% kaikista	% luokitelluista
LC	61	39 %	53 %
NT	14	9 %	12 %
VU	17	11 %	15 %
EN	13	8 %	11 %
CR	10	6 %	9 %
EW	1	1 %	1 %
RE	1	1 %	1 %
Tieto puuttuu	41	23 %	

* IUCN uhanalaisuusluokitukset:

LC <i>Least Concern</i>	<i>elinvoimainen</i>	CR <i>Critically Endangered</i>	<i>äärimmäisen uhanalainen</i>
NT <i>Near Threatened</i>	<i>silmälläpidettävä</i>	EW <i>Extinct in The Wild</i>	<i>luonnosta hävinnyt</i>
VU <i>Vulnerable</i>	<i>vaarantunut</i>	RE <i>Regionally Extinct</i>	<i>paikallisesti Suomesta hävinnyt</i>
EN <i>Endangered</i>	<i>erittäin uhanalainen</i>	DD <i>Data Deficient</i>	<i>puutteellisesti tunnettu</i>

LUE LISÄÄ: korkeasaari.fi/uhanalaisuusluokitukset

Kyläkutoja

Amurinleopardi

Eläinten elämään Korkeasaassa mahtui monenlaisia tilanteita vuoden 2023 aikana. Alkuvuodesta menetimme yllättäen urostiikerinpennun äkilliseen sairastumisen takia ja emo jatkoi kahden naaraspennun hoitamista. Toinen yllättävä tilanne oli brasiliansateenkaariboan poistuminen uudesta terraarios-taan Amazonia-talossa. Käärme löydettiin puolen vuoden etsintöjen jälkeen tammikuussa 2024.

Monilla lajeilla lisääntyminen onnistui. Africasia-talossa ensimmäistä kertaa poikasia saivat lyhytkorvakuonokaspari sekä taidokkaasti pesänsä rakentaneet kyläkutojat. Jälkeläisiä syntyi myös myskihärille, partakorppikotkille, kuhertajagaselleille, visenteille, metsäpeuroille, manuleille ja suokukoille. Myskihärkäkili oli ensimmäinen kahteenkymmeneen vuoteen ja syntyi myskihärkänaraalle, joka oli tullut tiineeksi ennen Korkeasaareen siirtoa. Partakorppikotkan poikanen kuoriutui maaliskuun alussa ja siirrettiin luontoon Espanjan Andalusiaan kesäkuussa. Persianlampaat lisääntyivät ensimmäistä kertaa ja saivat kaksi karitsaa. Karitsat menettivät emonsa pian syntymänsä jälkeen, mutta varttuivat eläintenhoitajien ruokkimina ja saivat laumakseen afrikanpikkuvuohet. Poikasia pulloruokitetaan Korkeasaassa vain poikkeustilanteissa lajin suojelun niin vaatiessa ja suojelukoordinaattorin antamien ohjeiden mukaisesti.

Lähetimme vuoden aikana 71 eläintä Korkeasaaresta toisiin eläintarhoihin. Suomen sisällä eläimiä siirtyi Ähtärin ja Ranuan eläinpuistoihin sekä Särkänniemen akvaarioon Tampereella. Euroopassa eläimiämme matkasi eläintarhoihin Viroon, Ruotsiin, Tanskaan, Irlantiin, Ranskaan, Slovakiaan, Espanjaan, Saksaan, Belgiaan ja Sveitsiin. Toinen nuoremmista aasianleijonanaaraista siirrettiin lisääntymään takaisin synnyintarhaansa Irlantiin, jolloin meille jää-

Myskihärkä

Persianlammas

Lyhytkorvakuonokas

neet kolme leijonaa voitiin yhdistää yhdeksi laumaksi. Milutarha tyhjjeni, kun neljä eläintä sai uuden kodin Tanskasta. Päätös lajista luopumisesta perustui peuraeläinten lajistosuunnitelmaan, jossa tavoitteena on saada lisää tarhatilaa uhanalaisille peuraeläimille.

Korkeasaareen saapui erityisen merkittäviä eläinyksilöitä lajien suojelun kannalta. Geneettisesti arvokas amurinleopardinaaras siirrettiin Ruotsista yrittämään lisääntymistä Korkeasaaren uroksen kanssa. Helmikuussa saimme Ähtäristä luonnossa syntyneen metsäpeurahirvaan laumaamme lisääntymään vaadinten kanssa syksyn rykimässä ja siten parantamaan lajin tarhakannan geneettistä monimuotoisuutta. Myskihärkälaumaan saapui keväällä toinen naaras Berliinin eläintarhasta. Nuori ahmauros tuotiin Belgiasta, toiveena että se lisääntyisi naarasahmamme kanssa. Yhteensä Korkeasaareen saapui 14 eläintä, joiden joukossa oli mm. pikkuapinoita, soutpansberginvyölisko ja lyhytkorvakuonokasuros trooppisiin taloihin, aavikkokettu-urokseen Hämärätaloon, sekä ryhmä heinäsirkoja.

Soutpansberginvyölisko

Amurinleopardi saapuu Korkeasaareen kuljetuslaatikossa

Suojelun vastuuroolit

Sanna Hellström

Toimitusjohtaja

- EAZA valtuuston jäsen, Suomen edustaja
- EAZA hallituksen (Executive Committee) sekä kansallisten eläintarhayhdistysten komitean (National Association Committee) jäsen
- EAZA viestintäkomitean (Communication Committee) puheenjohtaja
- EAZA eläinlääkintäkomitean (Veterinary Committee) lainsäädäntöryhmän jäsen
- WAZA valtuuston jäsen, Euroopan edustaja
- WAZA viestintäkomitean (Communication Committee) puheenjohtaja
- IUCN Suomen komitean jäsen
- IUCN suojelusuunnittelun asiantuntijaryhmän (Conservation Planning Specialist Group) jäsen

Nina Trontti

Eläinten hoidon ja suojelun johtaja

- EAZA markkoreiden lajikoordinaattori (EEP coordinator)
- EAZA vuohieläinryhmän (Caprinae TAG) ympäristökasvatusjäsen
- EAZA lajikomiteoiden jäsen: amurintiikeri, amurinleopardi, aasianleijona, manuli, myskihärkä, kulaani

Hanna-Maija Lahtinen

Kuraattori

- EAZA metsäpeurojen lajikoordinaattori (EEP coordinator)
- EAZA eläinten hyvinvointi -työryhmän (Animal Welfare Group) jäsen
- EAZA lajikomiteoiden jäsen: saukko, lumi-leopardi ja ahma

Ville Vepsäläinen

Kuraattori

- EAZA tunturipöllöjen lajikoordinaattori (EEP coordinator)
- Maa- ja metsätalousministeriön vieraslaji-asioiden neuvottelukunnan jäsen
- Maa- ja metsätalousministeriön seura- ja harraste-eläinten työryhmän jäsen
- Helsingin kaupungin kaupunkieläimet -ryhmän jäsen

Marjo Priha

Ympäristökasvattaja

- EAZA ympäristökasvatuskomitean (Conservation Education Committee) jäsen
- EAZA lajiensuojelukomitean (Conservation Committee) yhteyshenkilö ympäristökasvatusasioissa

Ulla Tuomainen

Kuraattori

- EAZA lajikomitean jäsen: persianlammas

Sanna Sainmaa

Eläinlääkäri

- EAZA metsäpeurojen eläinlääkäriasiantuntija
- WWF:n öljyntorjuntaryhmän vastuueläinlääkäri

EAZA:n vuosikonferenssi 2023

Järjestimme Euroopan eläintarha- ja akvaariojärjestö EAZA:n vuosikonferenssin Helsingissä 12.-16.9.2023. Vuosikonferenssi on Euroopan suurin eläintarha-alan kokoontuminen, joka kokosi alan asiantuntijat ensi kertaa Suomeen. Konferenssin päänäyttämönä toimi Marina Congress Center Katajanokalla.

Konferenssiin osallistui 887 asiantuntijaa 70 maasta 372 eläintarhan ja muun suojelutoimijan edustajina. Osallistujien pääjoukko koostui eläintarhojen johtajista ja kuraattoreista, mutta mukana oli myös eläinlääkäreitä, ympäristökasvattajia, eläintenhoitajia ja muita eläintarhatyöntekijöitä. Lisäksi paikalla oli suojelujärjestöjen edustajia, tutkijoita ja muita eläinalan ammattilaisia.

Ohjelmassa oli yksi EAZA-akatemian kurssi, 5 pääluentoa, 10 teemaluentoa, 11 työpajaa sekä peräti 100 kokousta. Suurin osa kokouksista käsitteli eri

lajiryhmien ajankohtaisia kuulumisia. Pääluennot striimattiin EAZA:n Facebook-sivulla. Yksi viikon odotetuimmista ohjelmista oli yhden illan kestänyt eläintarhavierailu. Konferenssivieraat kuljetettiin Kauppatorilta vesibusseilla Korkeasaareen, jossa he pääsivät tutustumaan eläintarhan erilaisiin työtöihin, toimintatapoihin ja suojeluhankkeisiin, joita oli esittelemässä suuri joukko Korkeasaaren työntekijöitä. Konferenssin päätöspäivän gaala vietettiin Vanhassa Satamassa.

Monelle eurooppalaisten eläintarhojen edustajille vierailu Suomeen oli ensimmäinen, joten tavoitteena oli tutustuttaa vierailijoita maamme kulttuuriin ja nostaa tapahtuman järjestäminen uudelle ekologiselle tasolle. Konferenssiohjelma siirrettiin mobiiliin, materiaalit olivat ensisijaisesti kierrätettyjä tai vuokrattuja ja ruokalistalla on kasvistuotteiden lisäksi vain kalaa ja riistaa. Korkeasaarta keuhuttiin vuolaasti kautta linjan hyvin sujuneista konferenssijärjestelyistä.

Sanna Hellström ja muut korkeasaarelaiset konferenssin viimeisenä päivänä

Eurooppalaisten eläintarhojen edustajia vierailulla Korkeasaarella

Mongolianvillihevonet

Varainhankintaa suojeluhankkeille

Osallistumme eläinlajien suojeluun luonnossa osana eläintarhojen ja suojelujärjestöjen verkostoa. Jaamme vuoden 2023 aikana kerätyistä varoista tukia kahdeksalle eri suojeluhankkeelle sekä Ukrainan eläintarhoille yhteensä noin 76 000 euron edestä. Amurin kissapetojen suojelutyössä keskitymme amurinleopardin ja amurintiikerin geneettiseen tutkimukseen, jota tuetaan reilulla 59 000 eurolla. Tämän lisäksi Korkeasaaren Villieläinsairaalalle lahjoituksina kohdistuneet lähes 56 000 euroa ohjaamme luonnonvaraisten loukkaantuneiden eläinten hoitamiseen.

Tämän lisäksi ohjasimme omista toimintatuotoista varoja suojelutyöhön yhteensä 51 800 euroa. Varoja kerryttivät suojelutapahtumat Kissojen Yö ja Lux Korkeasaari, tukipäivä Ukrainan eläintarhoille sekä asiantuntijoiden luentopalkkiot.

Keräsimme vuoden mittaan varoja eläintarhan alueelle sijoittuvien kiinteiden keräyslippaiden, tapahtumissa pyöritetyn onnenpyörän, digitaalisen varainkeruutyökalujen, tililahjoitusten ja yritys yhteistyön kautta.

Välitämme keräysvarat täysimääräisinä suojelutyötä tekeville kumppanijärjestöille. Katamme rahankeräyksestä aiheutuvat kulut eläintarhan toimintamenoista. Tukisummat määräytyivät pitkälti lahjoittajien valitsemien keräyskohteiden mukaan. Lahjoitukset, joita ei ollut osoitettu määrätuille kohteille, kohdistimme harkinnanvaraisesti sellaisille hankkeille, joissa tuen tarve oli perusteltu. Tällaisia kohteita olivat vuonna 2023 villikamelin ja partakorppikotkan suojeluprojektit.

Edellyttämme, että tukeamme saavat suojeluhankekumppanit toimivat vastuullisesti huomioiden suojelutoimien luontovaikutukset, sosiaalisen vastuullisuuden sekä yhteistyön paikallisten päättäjien kanssa. Seuraamme kumppanien toimintaa verkostoitumalla vastuutahojen kanssa henkilökohtaisesti, raportoinnilla ja kohdevierailuilla.

Vuoden lopussa Vastuullinen lahjoittaminen ry (VaLa) hyväksyi Korkeasaaren eläintarhan säätiön sen jäseneksi. VaLan missiona on määritellä ja edistää hyvän hallinnon ja hyvän varainhankinnan periaatteita suomalaisessa yhteiskunnassa sekä auttaa jäsenjärjestöjään oppimaan yhdessä osana kansainvälistä verkostoa. VaLan jäsenet ovat sitoutuneet edistämään varainhankintansa avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja luotettavuutta.

Varainhankinnan tuottojen jakautuminen

Partakorppikotka

Korkeasaaren tukemaa suojelutyötä vuonna 2023

Kotimaiset suojeluhankkeet

Metsäpeura

Korkeasaari osallistui Metsähallituksen koordinoimaan seitsenvuotiseen metsäpeurojen suojelu- ja kannanhoitohankkeeseen, joka päättyi vuonna 2023. MetsäpeuraLIFE-hankkeen tärkein tavoite saavutettiin, eli metsäpeura palautettiin Seitsemisen ja Lauhanvuoren kansallispuistoihin. Metsähallitus on tehnyt hakemuksen hankkeen jatkosta.

Metsäpeuran eläintarhakannan perinnöllisen monimuotoisuuden parantaminen oli yksi hankkeen tavoitteista, sillä se mahdollistaa eläintarhoissa syntyneiden metsäpeurojen lähettämisen luontoonpalautushankkeisiin myös tulevaisuudessa. Kevättalvella 2023 saimme Korkeasaaren laumaan Suomeselällä luonnossa syntyneen metsäpeurahirvaan. Vuosina 2019–2021 hirvas oli Lauhanvuoren totutustarhassa lisääntymässä eläintarhoista siirrettyjen vaadinten kanssa. Kahden lisääntymiskauden jälkeen hirvas sijoitettiin Ähtärin eläinpuistoon, jossa syntyneet neljä vasaa ovat sen ensimmäiset jälkeläiset eläintarhakannassa. Lajikoordinaattori valitsi sen Korkeasaaren metsäpeuralauman uudeksi hirvaaksi rauhallisen luonteen ja arvokkaan geeniperimän vuoksi. Hirvas on tullut hyvin toimeen uudessa ympäristössään ja uuden laumansa kanssa.

Kenttähanke

Korkeasaaren valmistui kesällä MetsäpeuraLIFE-hankkeesta ja metsäpeurasta lajina kertova infopiste. Infot on suunnattu eläintarhan eri-ikäisille vierailijoille; niissä on tehtäviä ja tietoa helppolukuisessa muodossa. Teimme sisällöt Korkeasaareen ja niitä on mahdollista hyödyntää myös muissa hankkeeseen osallistuneissa eläintarhoissa. Infopisteellä on lisäksi aikuisen metsäpeurahirvaan pudottamat sarvet, joiden kanssa vierailijat voivat ottaa kuvia. Korkeasaaren valmistui kesän aikana hankkeen rahoittamana myös varatarha, joka auttaa metsäpeurojen erottelussa ennen siirtoja ja rykimääaikaa.

Kesäkuussa Ähtärissä pidetyssä hankkeen loppuseminaarissa Korkeasaaren eläintenhoidon ja suojelun johtaja **Nina Trontti** piti esityksen eläintarhojen roolista MetsäpeuraLIFE-hankkeessa. Metsäpeurojen lajikoordinaattori ja Korkeasaaren kuraattori **Hanna-Maija Lahtinen** osallistui Euroopan eläintarha- ja akvaariojärjestö EAZA:n peuraeläinten ohjausryhmän kokoukseen Italiassa ja piti siellä esityksen MetsäpeuraLIFE-hankkeen luontoonpalautuksista. Syyskuussa Helsingissä EAZA:n vuosikokouksessa metsäpeurojen asiantuntijaeläinlääkäri, Korkeasaaren eläinlääkäri **Sanna Sainmaa** ja ravintotutkimuksen tekijä **Aino Pietikäinen** esittelivät metsäpeurojen ravinnosta ja ruokinnasta tehtyä tutkimusta. Korkeasaari aloitti tiiviimmän yhteistyön kanadalaisen Jasperin kansallispuiston karibujen suojeluhankkeen kanssa ja arvioi heidän suunnittelemansa karibujen lisääntymiskeskusten pohjapiirustuksia ja eläinten hoidon suunnitelmia.

Saimaannorppa

Saimaannorppaa on suojeltu pitkäjänteisesti ja niitä elää Saimaalla nykyisin noin 480 yksilöä. Laji on edelleen erittäin uhanalainen ja sen kanta hyvin haavoittuva. Ihminen on norpan suurin uhka, mutta myös mahdollisuus. Metsähallituksen vetämä Yhteinen saimaannorppamme LIFE -hanke (2020–2025) turvaa norppien suojelua. Tavoitteena on ehkäistä ja vähentää ilmastonmuutoksen, kalastuksen, ihmislähtöisen häiriön ja kannan pienuuden aiheuttamia ongelmia saimaannorppakannalle.

Kenttähanke

Suojeluun
1500 €

Osana Yhteinen saimaannorppamme LIFE -hanketta Korkeasaaren eläinlääkäri **Sanna Sainmaa** on jatkanut työtä saimaannorppien terveys- ja hyvinvointikäsikirjan kehittämisessä yhteistyössä Metsähallituksen asiantuntijoiden kanssa. Käsikirjan tavoitteena on ollut kuvata parhaat käytännöt apua tarvitsevien saimaannorppien kuntoutuksessa ja muussa käsittelyssä niin, että ne edistävät saimaannorpan suojelua eivätkä aiheuta riskejä populaatiossa. Tämän pohjalta järjestettiin toinen koulutuspäivä Savonlinnassa paikallisille eläinlääkäreille. Lisäksi Korkeasaaren eläinlääkäri on ollut mukana hankkeen tiimoilta Saimaan sisällä tehdyissä saimaannorppien siirroissa.

Saimaannorppaemot synnyttävät kuuttinsa rantakinokseen tekemäänsä pesään helmi-maaliskuun vaihteessa. Huonoina lumivuosina jopa 90 % saimaannorppakuuteista on syntynyt ihmisen kasaamiin kinoksiin ja apukinosten kolaamisesta on tullut jokavuotinen tehtävä, sillä talvet ovat lumitilanteen puolesta epävarmempia. Tammikuun 2023 lopulla Korkeasaaresta

lähti kolaustöihin kuuden hengen tiimi markkinoinnin ja asiakaspalvelun sekä kiinteistön- ja ympäristönhoidon toiminnoista. Korkeasaaren työntekijät viettivät yhden päivän Pihlajaveden jäällä Metsähallituksen erityisasiantuntijoiden kanssa ja kolasivat viisi apukinosta.

Lisäksi Korkeasaari on osallistunut vuodesta 2020 saimaannorpan suojeluun tukemalla Suomen luonnonsuojeluliiton Saimaalla tekemää saimaannorpan suojelutyötä, kuten norppaturvallisten kalanpyydysten käytön edistämistä ja apukinosten kolauksessa tarvittavien pelastuspukujen hankintaa.

Korkeasaarelaiset kolaamassa apukinoksia saimaannorpile

Villieläinsairaala

Korkeasaaren Villieläinsairaala on Suomen suurin luonnonvaraisten eläinten hoitopaikka sekä potilaiden että eläinlajien määrässä mitattuna. Villieläinsairaala ottaa vastaan kaikkia maamme luonnonvaraisia eläinlajeja. Jokaisen eläinyksilön kohdalla tavoitteena on eläinsuojelulakia noudattaen kuntouttaa se niin, että se voidaan palauttaa takaisin luontoon.

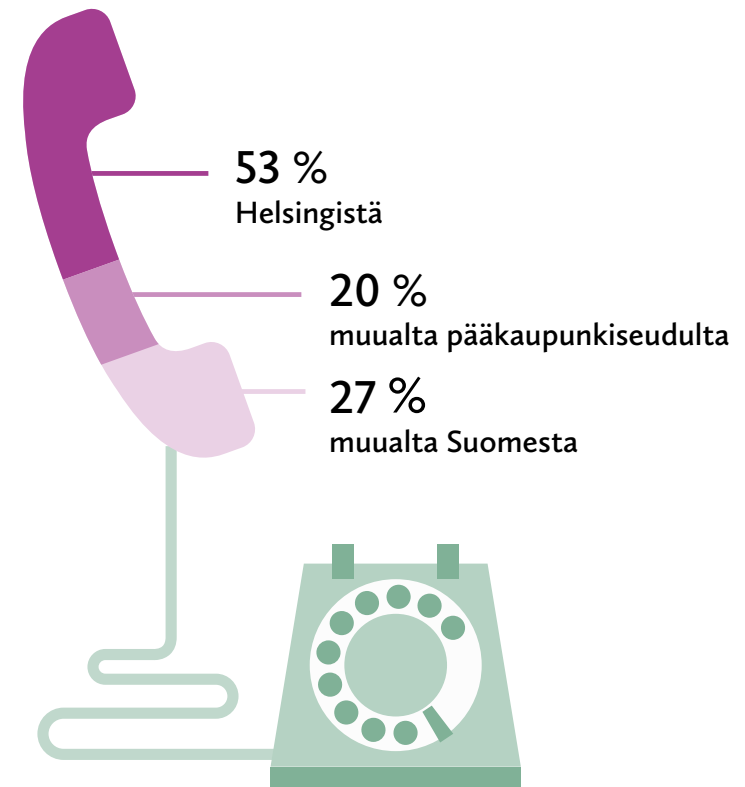
Korkeasaaren
omaa
toimintaa

Villieläinsairaalan omien eläintenhoitajien lisäksi työvoimaan kuuluvat kuuraattori **Ville Vepsäläinen** ja Korkeasaaren kaksi eläinlääkärää, jotka kiireisimpään kesäaikaan käyvät Villieläinsairaalassa päivittäin. Vuonna 2023 eläinlääkärin avustaja toimi myös Villieläinsairaalan vastaavana eläintenhoitajana, tehtävänä kehittää ja koordinoita työtä. Kesäkaudella 2023 Villieläinsairaalassa työskenteli lisäksi ensi kertaa puhdistustyöntekijä sekä kolme puhelinpalvelijaa. Kesäkaudella apuna oli useita vapaaehtoisia, joiden pääasiallinen tehtävä oli tervapääskyn poikasten ruokinta eläintenhoitajien ohjeistamana.

Puhelinpalvelijat hoitivat toukokuulta elokuulle villieläinten hätänumeroa, jossa neuvottiin loukkaantuneisiin ja avun tarpeessa oleviin luonnonvaraisiin eläimiin liittyvissä asioissa. Helsingin alueen eläinpelastustehtäviä välitettiin tarvittaessa Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen eläinpelastusyksikölle ja sen kanssa yhteistyössä toimiville vapaapalokunnille. Eläinpelastusyksikkö muutti toimintaansa huhtikuussa 2022 siten, että se ei tarjonnut helsinkiläisille enää 24/7-puhelinpalvelua, mutta Villieläinsairaalan järjestämän puhelinpalvelun myötä eläinpelastusyksikkö jatkoi vuonna 2023 apua tarvitsevien eläinten kuljetusta Villieläinsairaalaan.

Villieläinsairaalassa oli hoidossa 1386 eläinyksilöä, joista 10 oli tullut hoitoon jo vuoden 2022 puolella. Potilaista n. 76 % oli lintuja ja n. 24 % nisäkkäitä. Lisäksi hoitoon tuotiin kaksi matelijaa (rantakäärme ja sisilisko) ja yksi sammakkoeläin (rupikonna). Potilasmäärä oli lähes sama kuin edeltävänä vuonna, jolloin hoidossa oli 1380 eläintä, mutta huomattavasti pienempi kuin ennätysvuonna 2020, jolloin hoidossa oli n. 1700 eläintä. Puhelinpalvelijat vastasivat n. 3500 puheluun toukokuun puolivälin ja elokuun lopun välisenä aikana.

Villieläinsairaalan puhelujen jakautuminen

Valtaosa eläimistä tuodaan hoitoon pääkaupunkiseudulta, ja urbaanissa ympäristössä avuntarve johtuu usein ihmisen toiminnasta, joko suoraan, esimerkiksi törmäyksestä autoon tai ikkunaan, tai välillisesti, kuten vapaana kulkevan kissan tai koiran puremasta. Potilaat ovat usein huonokuntoisia, esimerkiksi monilla hoitoon tuoduilla linnuilla on siipi tai jalka poikki. Täysikasvuisten eläinten lisäksi hoitoon tuodaan paljon eläinten poikasia, jotka jostain syystä ovat jääneet orvoiksi. Myös haitallisia vieraslajeja (kani, minkki, supikoira) otetaan vastaan, mutta ne lopetetaan heti, sillä vieraslajeja koskeva lainsäädäntö kieltää niiden päästämisen luontoon.

Hoitoon toimitetuista eläimistä 713 yksilöä eli yli puolet kaikista vuoden potilaista oli niin huonossa kunnossa, että ne jouduttiin lopettamaan sisä-ottotarkastuksen yhteydessä tai seuraavan puolentoista vuorokauden sisällä, tai ne menehtyivät tuona aikana. Luku sisältää myös haitallisiin vieraslajeihin

lukeutuvat viisi yksilöä sekä jo matkalla Villieläinsairaalaan menehtyneet 52 yksilöä.

Pidempiaikaiseen hoitoon päätyneistä 673 yksilöstä yhteensä 449 kuntoutui niin hyvin, että ne pystyttiin palauttamaan luontoon. Hoidetuista eläimistä siis 66,7 % sai uuden mahdollisuuden Villieläinsairaalan ansiosta, mikä on erittäin hyvä tulos, ja parannusta edelliseen vuoteen, jolloin vastaava osuus oli 59,2 %.

Edellisvuosien tapaan yhteistyötä tehtiin Pääkaupunkiseudun eläinsuojeluyhdistyksen (Pk-esy) kanssa, jonka hoitoringin hoitajilla on vuosittain yhtä paljon, tai enemmän, eläimiä hoidossa kuin Villieläinsairaalassa. Pk-esy:n hoitoon siirtyi Villieläinsairaalaan etenkin oravia ja rusakoita, ja myös pieniä linnunpoikasia. Pk-esy:ltä Villieläinsairaalaan tuli kymmenkunta eläintä.

Harmaahylkeen kuutti

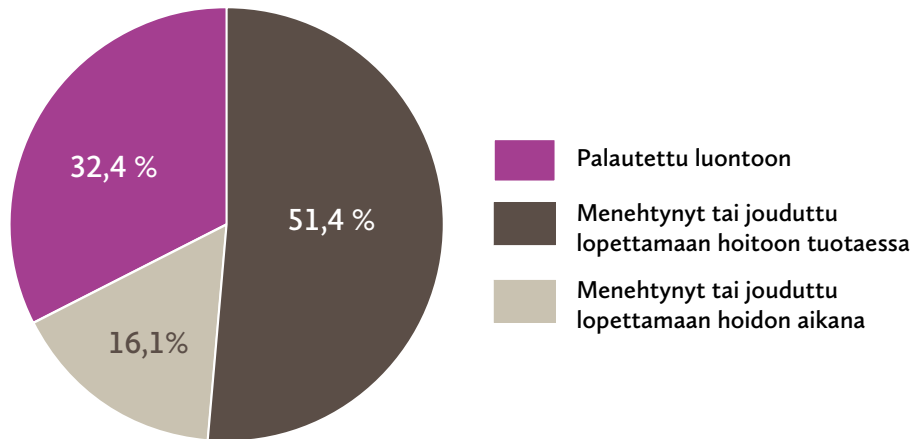

Kärppä

Linnuista runsaslukuisin oli kalalokki ja seuraavaksi runsaslukuisin tervapääsky. Nisäkkäistä eniten hoitoon päätyi oravia ja siilejä. Harmaahylkeitä oli vuoden aikana hoidossa 11 yksilöä, joista kevään aikana tulleet yhdeksän kuuttia saatiin kaikki vapautettua takaisin luontoon. Elokuussa tulleista hylkeistä toinen menehtyi matkalla ja toinen jouduttiin lopettamaan huonon kunnan vuoksi. Harvinaisin hoidokki oli marraskuussa Keski-Suomesta jatkohoitoon päätynyt nuori suula, joka luontoon palatessaan oli kautta aikojen toinen rengastettu yksilö Suomessa. Harvemmin hoitoon päätyvistä lajeista mainittakoon myös alli, pilkkasiipi, kuikka, kaksi kaakkuria, hiirihaukka, hömötiainen, kehrääjä, pikkulepinkäinen, valkoselkätikka, suopöllö ja kaksi isoviikisiippaa.

Tammikuussa 2021 Suomeen rantautunutta lintuinfluenssaa (herkästi tarttuvat ja tappavat muodot H5N1 ja H5N8) on yhä luonnonlinnuissa, ja

Villieläinsairaalan potilaat 2023

edellisvuosien tapaan lintuinfluenssa vaikutti paljon Villieläinsairaalan hoitokäytäntöihin (suojautuminen ja muut varotoimenpiteet) ja vähensi tiettyjen lajien (hanhet, joutsenet, lokit) mahdollisuuksia toipua. Muitakin tauteja on huomioitava hygienia- ja hoitokäytännöissä, esimerkiksi oravissa esiintyvä kryptosporidioosi sekä muun muassa siileillä tavattu salmonella.

Suulan rengastus

Luonnonvaraisten eläinten hoidon ja neuvoja kaipaavien ihmisten opastuksen rinnalla Villieläinsairaalla on aktiivinen rooli myös suojele- ja tutkimustyössä. Vuonna 2023 Villieläinsairaalassa kerättiin aineistoa mm. eläinten stressitutkimukseen ja borreliatutkimukseen. Korkeasaari oli mukana WWF:n organisoimissa öljyntorjuntaharjoituksissa sekä keväällä että syksyllä. Villieläinsairaalan hoitotyössä kerättyä tietoa ja kokemusta hyödynnetään öljyntorjuntaan osallistuvien vapaaehtoisten koulutuksessa ja osa harjoituksista pidettiin Villieläinsairaalassa. Edellisvuosien tapaan Korkeasaaren eläinlääkäri piti eläinlääketieteen opiskelijoille keväällä erittäin suosittua kurssia eläintarhaeläinten ja luonnonvaraisten eläinten hoidosta.

Orvot sorsat

Kymmenen runsaslukuisinta lajia vuonna 2023:

1. kalalokki 170 → luontoon 27 %

2. tervapäsäsky 103 → luontoon 55 %

3. sinisorsa 66 → luontoon 52 %

4. varpunen 51 → luontoon 33 %

5. varis 41 → luontoon 12 %

6. valkoposkihanhi 38 → luontoon 13 %

7. sepelkyyhky 38 → luontoon 47 %

8. käpytikka 38 → luontoon 45 %

9. mustarastas 35 → luontoon 34 %

10. talitiainen 28 → luontoon tai muualle hoitoon 25%

Kausityöntekijä Juppe lintujen luona hallissa

Harmaahylkeen kuutti

Viisi runsaslukuisinta nisäkäslajia vuonna 2023:

1. orava 132 → luontoon 35 %

2. siili 91 → luontoon 53 %

3. rusakko 45 → luontoon 22 %

4. pohjanlepakko 13 → luontoon 54 %

5. harmaahylje 11 → luontoon 82 %

Kansainväliset suojeluhankkeet

Manuli

Manuli on vähemmän tunnettu kissaeläin, jolla on käynnissä arvokkaita suojeluprojekteja. Vuoden aikana pystyimme vierailijoidemme avulla ohjaamaan merkittävän tuen manulille. Manulien määrä luonnossa vähenee, vaikka laji luokitellaan elinvoimaiseksi. Elinalueita pirstoutuu ja häviää ihmisen toiminnan sekä ilmastonmuutoksen vuoksi. Saaliseläinten myrkytykset, ravinnon väheneminen, metsästys turkin vuoksi ja vapaana liikkuvat koirat ovat uhkia manulille.

Suojeluun
33 000 €

Hanketuki käytetään Pallas's Cat International Conservation Alliancen eli PICA:n kenttätutkimus- ja suojelutyöhön. Manuli on melko huonosti tunnettu, joten kenttäprojekteissa kartoitetaan lajin elinalueita, tutkitaan uhkia ja osallistetaan paikallisia suojelutoimiin. Seuraavan vuoden projektit tulevat keskittymään Mongoliaan, Kirgisiaan ja Turkmenistaniin. Hanketta hallinnoi Royal Zoological Society of Scotland (RZSS).

Vuoden 2023 tukemme ansiosta Korkeasaari on nyt yksi PICA:n pääkumppaneista. Olemme tukeneet manuleiden suojelua RZSS:n kautta jo lähes vuosikymmenen ajan. RZSS vastaa lajin tarha- ja luonnonsuojeluohjelmista, ja lajikoordinaattori **David Barclay** vieraili Korkeasaarissa syyskuussa Euroopan eläintarhajärjestö EAZA:n vuosikonferenssin yhteydessä.

Manuli

Lumileopardi

Lumileopardi on tärkeä laji Korkeasaarelle ja eläintarhamme on tunnettu pitkäjänteisestä työstä lajin lisääntymisessä. Lumileopardin kantakirjaa pidettiin Korkeasaaresta käsin vuodesta 1976 yli kolmenkymmenen vuoden ajan ja Helsingissä syntyneet yli 120 lumileopardia ovat osaltaan rikastuttaneet eläintarhakantaa.

Suojeluun
20 000 €

Korkeasaari on tukenut kansainvälisen Snow Leopard Trust -järjestön kautta luonnon lumileopardien hyväksi tehtävää työtä vuodesta 2012. Järjestön tavoitteena on tutkia ja ymmärtää paremmin tätä uhanalaista lajia, ja käyttää saatua tietämystä lumileopardin suojeluun yhteistyössä niiden yhteisöiden kanssa, jotka asuvat lajin elinalueella. Snow Leopard Trust toimii Intiassa, Kiinassa, Pakistanissa, Mongoliassa ja Kirgisiassa. Hanketuki käytetään vuonna 2024 käynnistyvään projektiin, jossa tutkitaan miten tautiekologia ja ilmastomuutos vaikuttavat lumileopardeihin, paikallisiin yhteisöihin sekä kriittisiin ekosysteemipalveluihin (mm. sato, rehu, puhdas vesi) ja tunnistetaan sopeutumiskeinoja ihmisten, karjan ja villieläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Himalajan vuoristoalueilla elävät lumileopardit vetäytyvät ylemmäs rinteille asutuksen, laidunmaiden ja ilmastomuutoksen ajamina. Näennäisesti laaja esiintymisalue on todellisuudessa pirstaleinen. Snow Leopard Trustin tekemät GPS-pannoitukset ovat osa maailman pisimpään jatkunutta lumileoparditutkimusta. Tutkimuksen avulla saadaan tietoa lumileopardien käyttämistä reviereistä ja kulkureiteistä, mistä on suuri hyöty suojelussa.

Korkeasaari on myös osallistunut tutkimukseen, joka tähtää eläinryhmien parempaan tunnistukseen riistakameran kuvista. Korkeasaaren lumileopardit kuuluvat eurooppalaisten eläintarhojen suojeluohjelmaan, jonka tavoitteena on pitää yllä tervettä tarhakantaa siltä varalta, että lajin tilanne luonnossa heikkenee.

Euroopan eläintarhajärjestö EAZA:n syksyn konferenssin yhteydessä Snow Leopard Trustin **Jennifer Snell Rullman** vieraili Korkeasaarella ja kertoi henkilökunnalle lumileopardin suojelun viimeisimmät kuulumiset. Saimme myös järjestöltä käyttöömmekaksi dokumenttielokuvaa lumileopardien suojelusta, joita esitimme osana Lux Korkeasaaren ohjelmaa.

Lumileopardi

Partakorppikotka

Olemme tukeneet partakorppikotkien suojelua Vulture Conservation Foundationin kautta vuodesta 2015. Järjestö toimii Keski- ja Etelä-Euroopan vuoristoalueilla. Hanketuki ohjataan partakorppikotkien luontoonpalautushankkeen ja lisääntyttämiskeskusten toiminnan tukemiseen.

Partakorppikotkien luontoonpalautus on menestystarina, sillä se on auttanut lajin paluuta Eurooppaan, josta se aikoinaan vainottiin lähes sukupuuttoon. Partakorppikotkia elää nykyisin Etelä-Euroopan vuoristoissa Pyreneillä, Sierra Nevadalla, Alpeilla, Korsikalla ja Kreetalla. Monien populaatioiden perustana ovat eläintarhoista luontoon palautetut linnut. Partakorppikotkakantaa pyri

Suojeluun
4000 €

Nuori partakorppikotka

tään edelleen vahvistamaan tarhoissa kuoriutuneilla linnuilla ja lajin elinalueille suunnatuilla suojelutoimilla. Korkeasaari on mukana ylläpitämässä lajin tarhakantaa ja vuonna 2023 Korkeasaaresta palautettiin luontoon jälleen yksi partakorppikotka, tällä kertaa kohteena oli Espanjan Andalusia.

Andalusia on Iberian niemimaan eteläisin osa, josta partakorppikotkat hävisivät vuonna 1986. Suureen raadonsyöjälintuun kohdistui suoraa vainoa, niitä myrkytettiin laittomasti ja pesimäpaikkoja häirittiin. Nyt käynnissä on lajin palauttaminen entiselle kotiseudulleen eläintarhoissa kuoriutuneiden partakorppikotkien avulla. Tällä hetkellä Andalusianssa on hieman yli 40 partakorppikotkaa, ja kolmen parin tiedetään pesivän.

Kolmen kuukauden ikäinen Korkeasaaren partakorppikotkanaaras kuljetettiin lentokoneella Malagaan, josta se noudettiin Guadalentinin suojelukeskukseen. Siellä linnun siipisulkiin valkaistiin laikut helpottamaan myöhempää tunnistusta. Korkeasaaren ja tsekkiläisen Chomutovin eläintarhan nuoret partakorppikotkat vietiin yhteiseen keinopesään entisessä kivilouhoksessa sijaitsevalle luontoonpalautuspaikalle. Nuoria partakorppikotkia ruokittiin ilman ihmiskontaktia, kunnes ne nousivat siivilleen. Niitä seurataan GPS-lähettimin ja tunnistuksessa apuna käytetään siipisulkien merkkejä.

Korkeasaari ylläpitää lajin tarhakantaa yhdessä muiden suojeluohjelmaan osallistuvien eläintarhojen kanssa. Andalusiaan kuljetettu poikanen on kolmas Korkeasaaresta luontoon palautettu partakorppikotka. Vuonna 2022 kuoriutunut partakorppikotka elää Korsikan vuoristoseuduilla ja vuoden 2013 partakorppikotka liitelee Ranskan Alpeilla.

Madagaskarin metsät ja makit

Osallistumme Suomen luonnonsuojeluliiton hankkeeseen Madagaskarin metsäluonnon suojelemiseksi. Tontolo maitso -hanke toteutetaan Torotorofotsyn suojelualueella itäisellä Madagaskarilla 2021-2024. Monia alueen kosteikoista on muutettu riisiviljelmiksi ja metsiä uhkaa polttopuun ja puuhiilen hankinta asukkaiden energianlähteeksi. Hanke edistää metsien suojelua tukemalla yhteisöiden kestävästä kehitystä ja osallistamalla paikallisia.

Hankkeen tavoitteena on puuston lisääminen maatalousmailla, polttopuuta säästävien hellojen käyttöönotto, ekologisesti kestäviin maatalousmenetelmiin siirtyminen, viljelijäyhdistysten perustaminen ja ympäristötietouden lisääminen. Käytännön toimista vastaa paikallinen yhdistys Mitsinjo.

Hankkeessa kerätään säännöllisesti tietoa eri makilajien populaatioista lajien suojelun perustaksi. Makiseurantoja tehtiin vuoden aikana yhteensä 16 päivän ajan.

Suojeluun
6000 €

Vuoteen 2023 mennessä hankkeessa on jaettu jo 466 polttopuuta ja puuhiiltä säästävää hellaa, mikä on vähentänyt 60 % puuhiilen tarvetta. Hedelmäpuut ovat tehneet hyvää satoa ja lisää taimia jaetaan myös ensi vuonna kaikille halukkaille. Taimitarha työllistää paikallisia ja etenkin naisia, joista monet ovat hankkeen myötä ensimmäisessä työpaikassaan. Taimitarhalla kasvatetaan myös madagaskarilaisia puulajeja metsien ennallistamiseksi. Viljelijäyhdistyksen jäsenet saavat perustamastaan siemenpankista lainaksi siemeniä, jotka he palauttavat sadon valmistuttua. Aiemmin kaikilla ei ollut rahaa ostaa tarvittavaa määrää viljelykasvien siemeniä oikeaan aikaan. Hanke on muuttanut monien ihmisten elämän ja toimeentulon täysin.

Korkeasaarella Madagaskarin suojeluhanketta esiteltiin Karhulinnalla, jossa oli nähtävillä elokuusta alkaen eläintarhan visuaalisen viestijän **Annika Sorjosen** valokuvia ja kertomuksia edellisen vuoden Madagaskarin kenttäreissulta.

Villaindi

Hankkeen paikallistiimi eli Mitsinjo-järjestö

Mitsinjo-tiimin Youssouf esittelee taimitarhaa

Sammakkoeläimet

Korkeasaari tukee sammakkoeläinten suoje-
lua Suomen luonnonsuojeluliiton kautta osana
Madagaskar-hanketta, joka edistää Torotorofot-
sy-kosteikkaa ympäröivän luonnonsuojelualueen
kestävää kehitystä. Kultamantella on erittäin uha-
nalainen endeeminen sammakkolaji, jota elää vain
muutamalla erittäin pienellä alueella Madagaskarilla.

Osana
Madagaskar-
hanketta

Kultamantellan elinalue Torotorofotsyn suojelualueella on jo hyvin rajoittu-
nut ja eriytynyt muista kohteista. Sitä uhkaa tiukasta suojelusta huolimatta
jalometallien etsintä, rakennusmateriaalien kerääminen ja ympäröivän kos-
teikkoalueen käytön laajentuminen maatalouden käyttöön myös kultaman-
tellan elinympäristöön eli kosteikkaa ympäröivään metsään.

Villikameli

Korkeasaari aloitti vuonna 2021 yhteistyön
Wild Camel Protection Foundationin (WCPF)
kanssa villikamelin suojelemiseksi. Järjestö
toimii villikamelin ainutlaatuisella elinalueella
Gobin autiomaassa Kiinassa ja Mongoliassa.
Äärimmäisen uhanalaisia villikameleita elää
luonnossa alle tuhat yksilöä.

Suojeluun
5000 €

Ympäristökasvatustyön lisäksi WCPF ylläpitää kamelien lisääntymiskeskus-
ta Mongoliassa, palauttaa siellä syntyneitä kameleita luontoon, tekee lajin
kannanarvioita kameratekniikkaa hyödyntäen, ja ennallistaa eläinten käyt-
tämiä juomapaikkoja sekä alueen kasvustoa. Hanketuki ohjataan satelliitti-
pantoihin, jotka auttavat keräämään tietoja villikameleiden liikkeistä laajoilla
suojelualueilla.

Berberiapina

Korkeasaari on tukenut berberiapinoiden suoje-
lua Barbary Macaque Awareness and Conservati-
on järjestön kautta vuodesta 2016.

Erittäin uhanalaiset berberiapinat elävät Marokon
ja Pohjois-Algerian vuoristometsissä sekä Gibralta-
rilla, jossa niitä arvioidaan olevan noin 8 000–10 000
yksilöä. Berberiapinoita uhkaa elinalueiden tuhoutuminen maanviljelyn,
kestämättömän karjanhoidon ja puuhiiliteollisuuden seurauksena. Laiton
lemmikkieläinkauppa on suuri uhka berberiapinoille.

Suojeluun
5000 €

BMAC toimii pohjois-Marokossa tiiviissä yhteistyössä paikallisväestön kanssa.
Luonnonvaraisten yksilöiden suojelun lisäksi järjestö pyrkii torjumaan laitton-
ta lemmikkikauppaa. Vuoden 2023 tuki ohjataan aiempien vuosien tapaan
järjestön kenttätyöntekijän palkkoihin.

Pikkupanda

Korkeasaari on tukenut pikkupandojen suojelua Red Panda Networkin kautta vuodesta 2010. Pikkupandojen määrä on vähentynyt viime vuosikymmeninä ja laji on erittäin uhanalainen.

Red Panda Network toimii Nepalissa ja osallistaa paikallisia pikkupandan suojeluun. Järjestö mm. perustaa uusia suojelualueita, tekee tutkimusta ja ympäristökasvatusta sekä palkkaa metsänvartijoita. Korkeasaaren hanketuki käytetään metsänvartioiden kouluttamiseen ja paikallisten lapsien koulunkäyntimahdollisuuksien tukemiseen.

Amurinleopardi ja -tiikeri

Korkeasaari on tukenut amurinleopardien ja -tiikereiden suojelua yli 20 vuoden ajan. Hankevarat on ohjattu näiden kissapetojen suojeluohjelmista vastaavan Zoological Society of Londonin kautta WildCats Conservation Alliancen tekemään kenttätöihin Venäjän Kaukoidässä. Poliittinen tilanne, Venäjää vastaan asetetut pakotteet ja läpinäkyvyyden puute estävät tällä hetkellä yhteistyön toteutumisen Venäjän alueella.

Amurinleopardien ja -tiikerien suojelutyötä jatketaan tutkimalla lajien keinollista lisääntymistä ja kehittämällä geenipankkitoimintaa, johon ohjaamme vuodelta 2022 käyttämättä jääneitä hankevaroja. Amurintiikereiden hedel-

Suojeluun
3000 €

Suojeluun
59 350 €

mällisyyteen liittyvän tutkimuksen tavoite on arvioida kahden vuoden aikana noin 25 tiikeriparin lisääntymistä käyttäytymisen ja hormonitutkimuksen perusteella sekä kerätä amurintiikereiden sukusoluja syväpakkaseen. Lisäksi tehdään kirjallinen selvitys amurintiikereiden suojelukoordinaattorin antamien lisääntymyssuositusten toteutumisesta ja lisääntymisen tavoitteiden saavuttamisesta. Tutkimuksen tekee lisääntymisbiologiaan erikoistunut eläinlääkäri ja se tehdään Chesterin eläintarhan ohjauksessa ja osarahoituksella. Chesterin eläintarha on lupautunut tukemaan hanketta samalla summalla, millä Korkeasaaren eläintarha osallistuu.

Muut tuetut kohteet

Teimme vuoden aikana useampia kertaluonteisia avustuksia osana kansainvälistä kumppaniverkostoamme yhteensä 11 000 euron edestä.

Muistimme 40-vuotiasta Ranuan eläinpuistoa tekemällä lahjoituksen jääkarhujen suojelutyötä tekeväälle Polar Bear Internationalille, ja 50 vuotta täyttäneitä Ähtärin eläinpuistoa tukemalla heidän edistämäänsä luonnon monimuotoisuuden suojelua.

International Takhi Group haastoi kaikki mongolianvillihevosen EEP-suojeluohjelmaan osallistuvat eläintarhat lahjoittamaan luonnossa tehtävään suojelutyöhön Horsepower for the Wild Horse –kampanjallaan, jossa Korkeasaaren tuki kohdistetaan kenttämekaanikon koulutukseen. Ohjasimme työntekijöidemme asiantuntijaluentopalkkiota persianlampaan suojelutyötä edistävään tutkimukseen. Tuimme aasianleijonan suojeluohjelmaa rahoittamalla sukusolujen keruuta ja eläintarhakannan geneettistä tutkimusta.

Ukrainan eläintarhat

Eurooppalaiset eläintarhat ovat tukeneet kevättalvesta 2022 lähtien sodan keskelle jääneitä Ukrainan eläintarhoja ja akvaarioita. Yhteydenpito ja avun koordinointi on keskitetty Euroopan eläintarhajärjestö EAZA:lle, jonka keräykseen voi osallistua kuka tahansa. Lahjoitukset ohjataan kokonaisuudessaan ukrainalaisten eläintarhojen auttamiseen. Apu on keskitetty EAZA:n jäsen ehdokastarhoihin Harkovassa, Kiovassa ja Mykolajivissa, myös muita Ukrainan eläintarhoja on tuettu maan oman eläintarhayhdistyksen kautta.

Hätäapuun
5000 €

Marraskuussa 2023 EAZA:n jäsentarhat järjestivät kukin tahoillaan varainkeruuta Ukrainan eläintarhojen hätärahoon kartuttamiseksi. Korkeasaari ohjasi kaikki lauantain 11.11. lipunmyynnin ja kaupan myynnistä kertyneet varat lyhentämättömänä Ukrainan eläintarhojen auttamiseksi. Ostoksia pystyi tekemään Korkeasaaren lipunmyynnissä Mustikkamaalla sekä Korkeasaaren verkkokaupassa.

Korkeasaarella kerättiin loppuvuodesta 2023 vanhan logon vuoksi käytöstä poistettuja, ehjiä eläintarhan työvaatteita, jotka lähtivät pestyinä kohti Ukrainaa. Kollegamme Ukrainan eläintarhoissa saavat suuren nipun hyviä säänkestäviä ja lämpöisiä vaatteita talven varalle. Eläintarhojen vaatekeräys oli myös osa EAZA:n yhteistä avustusoperaatiota.

**Tutkimme ja
kehitämme**

Eläinten hyvinvointi

Hyvin hoidetut ja hyvinvoivat eläimet ovat eläintarhamme toiminnan perusta. Eläintenhoitamme tekevät päivittäin työtä, jotta jokaisella Korkeasaaren eläimellä olisi hyvä elämä. Jokaiseen eläintenhoitoryhmään on nimetty vastaava eläintenhoitaja, jonka lisäksi eläintarhassa työskentelee myös eläinten hyvinvointi- ja koulutusvastaava.

Eläinten hyvinvoinnin kartoitus

Eläinten hyvinvoinnin seuraamiseksi ja lisäämiseksi teemme eläimille hyvinvointikartoituksia, jonka on koonnut ja toteuttanut eläinten hyvinvointi- ja koulutusvastaava Merja Wahlroos. Kartoituksessa tarkastellaan jokaiselle eläinlajille tarjottuja resursseja ja eläimen mahdollisuuksia hyödyntää niitä. Jokaisen eläinlajin ja eläinyksilön hyvinvointi arvioidaan erikseen. Kartoituksessa tarkastellaan eläimen terveydentilaa, ravitsemusta, ympäristöä, käyttäytymistä ja niiden yhteisvaikutuksesta muokkautuvaa mielentilaa. Etenimme kartoitusten tekemisessä suunnitelmien mukaisesti ja noin 50 lajin hyvinvointikartoitukset ovat jo tehtynä.

Kartoitusten pohjalta kehitimme sekä hoitotyötä että eläinten elinolosuhteita. Hyvinvointikartoituksessa esiin nousseiden asioiden myötä esimerkiksi punaniskakenguruiden talvivila vaihdettiin rakennukseen, joka oli aikaisemmin talvisin käytössä emuilla. Aikaisemmin kengurut viettivät talven pitkälti sisätiloissa, mutta tilamuutoksen myötä ne voivat halutessaan ulkoilla ympäri vuoden. Aavikkokettujen tarhasta puolestaan vaihdettiin pohjamateriaali, kun kartoituksessa siellä olleen hiekan todettiin pölyävän liikaa ja aiheuttavan siten riskin eläinten hengitysteille.

Virikkeet, elinympäristö ja ravinto

Virikkeet ovat olennainen osa eläinten hyvinvointia. Virikesuunnitelmia kehitetään aktiivisesti ja ravinto pyritään tarjoamaan kaikille lajeille mahdollisimman virikkeellisesti.

Korkeakouluharjoittelija selvitti erilaisten virikkeiden soveltuvuutta eri lajeille ja teki kirjallisuushakua virikesuunnitelmia varten. Trooppisten talojen koralliakvaario uudistettiin, ja akvaattisten lajien hyvinvointia edisti laaja laboratorioalan työssäoppijan tekemä vedenlaatukartoitus sekä seurannan systemaattisempaa arviointia varten laatima ohjeistus. Kehitimme osaamistamme osallistumalla Euroopan eläintarhajärjestö EAZA:n ruokintakonferenssiin Riian

Eläintenhoitaja Pekka huoltaa akvaariota

eläintarhassa, sekä eläinten hyvinvoinnin arviointiin liittyviin koulutuksiin Valencian Bioparkissa ja Ruotsissa Kolmårdenin eläintarhassa.

Saimme Kissalaaksoon jälleen virikkeistä lähiruokaa Uudenmaan alueen riistanhoitoyhdistysten suurriistan virka-apuhenkilöiltä, jotka kuljettivat meille lähes 150 kolarieläintä, enimmäkseen metsäkauriita ja valkohäntäpeuroja sekä kolme hirveä. Keräsimme yleisöltä aroniamarjoja ja saimme lahjoitukseksi kahvisäkkejä virikkeiden tekoa varten.

Kissalaakson remontti valmistui. Sen yhteydessä vahvistettiin aitauksia ja paranneltiin leijonien takatarhoja sekä ideoitiin uusia virikkeitä leijonille. Marraskuussa yleisökäytävän yli tiikereille avattu tiikerisilta mahdollistaa eläimille monipuolisemman tilojen käytön ja toimii myös uudenlaisena virikkeenä. Tiikerit, niin vuoden ikäiset pennut kuin niiden vanhemmatkin, olivat silminnähten innoissaan uudistuksesta.

Monia Korkeasaaren eläimiä koulutetaan. Koulutuksen tärkein tavoite on helpottaa eläinten arkea, vähentää stressiä ja vahvistaa eläimen ja hoitajan välistä suhdetta. Koulutushetki on oppimistapahtuma, joka myös lisää eläimen ympäristön virikkeellisyttä. Kouluttamalla eläinlääkinnällisistä toimenpiteistä saadaan eläimelle helpompia ja parhaimmillaan mieluisia. Eläintenhoitajat ovat alan ammattilaisia ja suunnittelevat koulutukset niin, että askel askeleelta päästään toivottuun lopputulokseen. Eläimiä koulutetaan aina eläimen hyvinvointi huomioiden, eli koulutuksessa edetään pienin askelin eläimen tunnetila huomioiden. Toivottu käyttäytyminen saadaan aikaan siten, että siitä seuraa eläimelle jotakin mieluista, esimerkiksi maistuva ruokapala.

Amurintiikeri

Eläintauteihin varautuminen

Koronavirustilanne on vaatinut eläintarhan puolella epidemia-aaltojen aikana hoitajilta suojavausteiden käyttöä työskennellessä virukselle herkkien lajien kanssa. Lintuinfluenssaa on todettu luonnonvaraisissa linnuissa edelleen runsaasti vuonna 2023, mikä on edellyttänyt tautisuojaustoimenpiteitä eläintarhan lintujen suojaamiseksi. Myös Villieläinsairaalassa tiukkaa hygieniää ja osastointia on jatkettu sekä lintuinfluenssan leviämisen estämiseksi että ihmisten suojaamiseksi taudilta.

Eläintenhoitaja Aliisa kouluttaa amurinleopardia

Tutkimus

Korkeasaarella tehtävän tutkimuksen tarkoituksena on parantaa suojelutyön onnistumista ja eläinten hyvinvointia. Korkeasaarella elävien ja meiltä luontoon vapautettujen eläinten lisäksi Villieläinsairaala on tärkeä luonnonvaraisen eläinten tutkimuksen lähde. Luonnossa monien lajien tutkiminen voi olla hankalaa esimerkiksi vaikeakulkuisen ympäristön tai lajin harvalukuisuuden vuoksi. Eläintarhassa sen sijaan voidaan tutkia helposti esimerkiksi eläinten käyttäytymistä ja lisääntymistä.

Kansainvälisesti eläintarhojen ja villieläinten tutkimuslaitosten tietopankkina toimii Species360 ZIMS, joka sisältää yksilötason tietoa myös Korkeasaaren eläimistä ja eläinlajeista. Tietoa on talletettu eläintarhoissa, akvaarioissa, villieläinten pelastuskeskuksissa sekä tutkimuslaitoksissa yhteensä yli 10 miljoonasta eläinyksilöstä. Tutkijoilla on mahdollisuus hyödyntää näitä tietoja työssään.

Käynnissä olevia tutkimuksia

Korkeasaari on mukana Arador Oy:n ja Helsingin yliopiston Tunnetiede-tutkimusryhmän tutkimushankkeessa, jota rahoittaa Koneen Säätiö. Tutkimus alkoi jo vuonna 2022. Hankkeessa kartoitetaan tunnetiloihin liittyviä pintalämpötilailmiöitä tietyillä eläinlajeilla. Tutkimus tulee palvelemaan myöhempiä menetelmien kehittämistä näiden eläinten stressitason ja hyvinvoinnin mittaamiseen eläintarhoissa. Tutkimushanke keskittyy enimmäkseen uhanalaisiin lajeihin ja alalajeihin, mukana ovat mm. amurintiikeri, aasianleijona, lumileopardi, metsäpeura ja visentti. Lisäksi tutkimusta tehdään yhteistyössä Korkeasaaren Villieläinsairaalan kanssa luonnonvaraisilla eläinpotilailla.

Tunnetutkimuksen toisessa osiossa tutkitaan, mitkä tekijät myötävaikuttavat siihen, että jotkut ihmiset osaavat havaita ja ymmärtää eläinten tunnetiloja paremmin kuin toiset.

Korkeasaarella on lisäksi käynnissä Korkeasaaren ympäristökasvattaja **Marjo Prihan** väitöskirjatyöhön liittyvä tutkimus, jossa selvitetään miten vierailijat havainnoivat eläinten hyvinvointia. Kesällä 2023 tehtiin tutkimukseen liittyvät asiakaskyselyt kahdeksan eri eläinlajin tarhan luona.

Tunnetiede-tutkimusryhmä tuotti vuonna 2023 kaksi pro gradu tutkielmaa: **Karoliina Kinnari** selvitti eläinten hyvinvointia huulipekareilla, punaniska-kenguruilla ja sinikurkkuaaroilla, ja **Anssi Vainio** tarkasteli eläintarhakävijöiden

kykyä tunnistaa berberiapinan, amurintiikerin ja markhorin tunteita.

Tunnetutkimus oli esillä myös syyskuussa Euroopan eläintarhajärjestö EAZA:n vuosikonferenssissa Helsingissä. **Helena Telkänranta** kertoi tunnetutkimuksen lämpökuvantamismenetelmästä konferenssin eläinten hyvinvointia käsittelevällä pääluennolla.

Kruunusiltojen rakentamisen aiheuttamaa melua seurataan kiintein melumittarein kolmessa pisteessä. Niistä saadaan päivittäiset raportit, joista koostetaan viikoittain seurantatiedot aluehallintoviranomaiselle. Tarpeen mukaan melutasoja voidaan tarkkailla myös käsikäyttöisellä melumittarilla sekä melun mahdollisia vaikutuksia eläinten käyttäytymiseen Zoomonitor-ohjelmalla. Mi-

Ympäristökasvattaja Marjo haastattelee eläintarhan vierailijaa

Helena Telkänranta esittelee tutkimustaan EAZA:n konferenssissa

käli melutasojen havaitaan olevan liian korkeita eläimille, ryhdymme toimiin. Vuonna 2023 työmaan melu hiljentyi selvästi edellisvuoteen verrattuna.

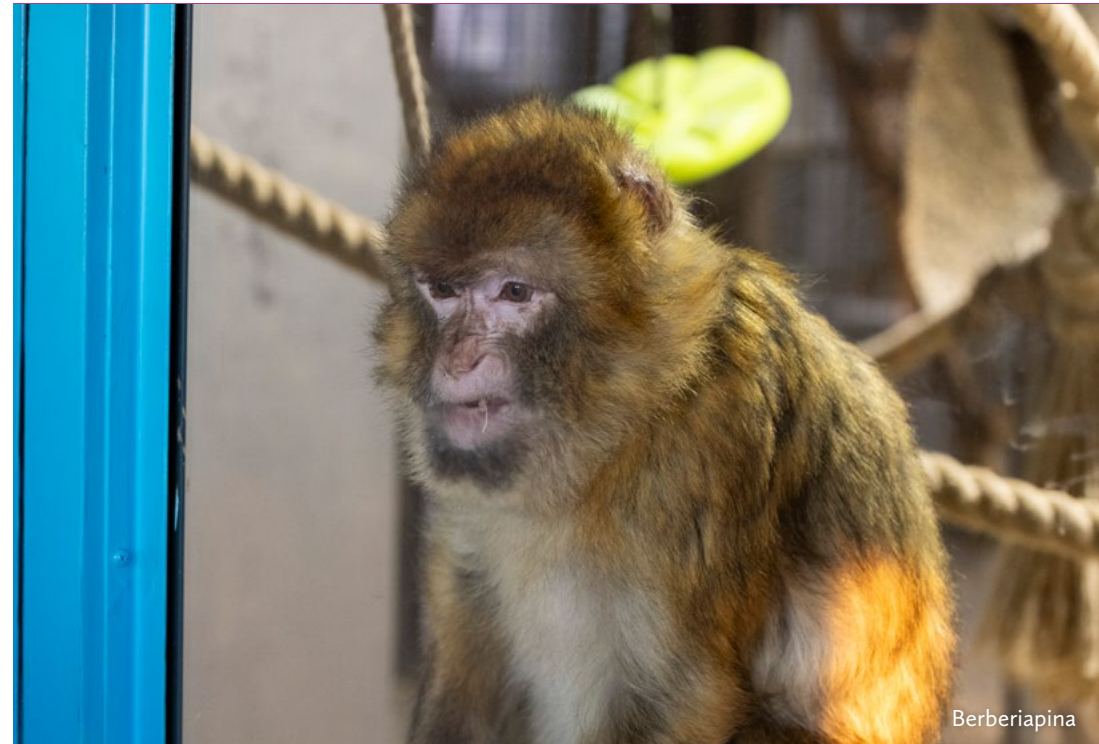
Riian eläintarha koordinoi takinien sosiaalista käyttäytymistä ja siihen vaikuttavia tekijöitä selvittävää tutkimusta, jossa myös Korkeasaaren takinit ovat mukana. Aineistoa kerätään videoimalla takineita. Työ jatkuu myös vuonna 2024.

Koneen Säätiön tukema kolmivuotinen Antroposeenin lapset -tutkimus alkoi vuonna 2023 ja aineistoa on kerätty myös Korkeasaarella. Tutkimuksessa selvitetään, miten ihmisen aiheuttama ympäristökriisi ja pandemia ovat vaikuttaneet lasten ja nuorten kasvuympäristöihin, ja miten muuttuvat ihmisen ja luonnon väliset suhteet näkyvät ja tuntuvat niissä.

Opinnäytetöitä tehtiin viisi ja kuudes on työn alla. Edellä mainittujen Tunnetiede-tutkimusryhmän töiden lisäksi **Laura Kankainen** teki eläinlääketieteen lisensiaatintutkielman öljyvuotojen aiheuttamista riskeistä Itämeren linnustolle Suomen aluevesillä sekä varautumisesta öljyntyneiden lintujen hoitoon Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa. **Roope Nykänen** Helsingin yliopiston bio- ja ympäristötieteellisestä tiedekunnasta teki pro gradunsa pöllöjen rasva-aineenvaihdunnasta vertaillen luonnonvaraisia ja tarhassa eläviä pöllöjä sekä eri lajeja. **Heidi Myllylä** Helsingin yliopistosta tutki tarhojen varjopaikkojen riittävyyttä kuumina kesäpäivinä tutkimuslajeinaan myskihärkä, mongolianvillihevonen, kulaani, jakki, visentti ja takini. Aineisto kerättiin kesällä 2022 ja työ valmistuu todennäköisesti vuonna 2024.

Lämpökameratutkimus Villieläinsairaalaassa

Berberiapina

Korkeasaarella tehtiin kesällä 2023 haastatteluihin perustuva tutkimus siitä, miten kävijät havainnoivat eläintarhan tekemää luonnonsuojelua sekä miten ympäristökasvatus ja suojeluviestintä vaikuttavat kävijöiden luonnonsuojelutietämykseen. Tämä tutkimus selvitti Korkeasaaren kannustavamman ympäristökasvatuksen ja eläintarhan uudistetun suojeluviestinnän vaikutuksia vuosina 2016–2023. Tulokset julkaistaan myöhemmin ja niitä peilataan aiempaan, vuonna 2016 tehtyyn tutkimukseen.

Osallistuimme myös Helsingin yliopiston opiskelijoiden opetukseen. Eläinlääkärimme piti edellisvuosien tapaan eläinlääketieteen opiskelijoille erittäin suosituksen kurssin eläintarhaeläinten ja luonnonvaraisten eläinten hoidosta.

Tutkimusjulkaisut

Näihin tutkimuksiin on kerätty materiaali Korkeasaaren eläintarhasta, joko tarhaeläimistä tai Villieläinsairaalaista, tai ne ovat Korkeasaaren työntekijöiden tekemiä tai opinnäytetyön ohjaaja / yksi ohjaajista on Korkeasaaren työntekijä:

- **Johansson, Venla et al.** Clonal dissemination of successful emerging clone mecA-MRSA t304/ST6 among humans and hedgehogs in the Helsinki metropolitan area in Finland. *One Health*, vol. 16, 2023.
- **Kankainen, Laura:** Öljyvuotojen aiheuttamat riskit Itämeren linnustolle Suomen aluevesillä sekä varautuminen öljyyntyneiden lintujen hoitoon: Kirjallisuuskatsaus. Lisensiaatin tutkielma, Helsingin yliopisto, Eläinlääketieteellinen tiedekunta, 2023.

- **Kinnari, Karoliina:** Hyvinvointia eläintarhassa, tarkastelun kohteena lajit: huulipekari (*Tayassu pecari*), pikkumarmosetti (*Cebuella pygmaea*), punaniskakenguru (*Macropus rufogriseus*) ja sinikurkkuara (*Ara glaucogularis*). Pro gradu, Helsingin yliopisto, Bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta, 2023.
- **Nykänen, Roope:** Adipose tissue fatty acids of wild and captive Eurasian owls – knowing nutrients in wild improves feeding in captivity. Pro gradu, Helsingin yliopisto, Bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta, 2023.
- **Snellman, Sofia:** Metisilliiniresistentti *Staphylococcus aureus* eurooppalaisilla siileillä (*Erinaceus europaeus*). Lisensiaatin tutkielma, Helsingin yliopisto, Eläinlääketieteellinen tiedekunta, 2023.
- **Vainio, Anssi:** Eläintarhakävijöiden kyky tunnistaa berberiapinan, siperiantikerin ja markhorin tunteita. Pro gradu, Helsingin yliopisto, Bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta, 2023.

A large crowd of people is gathered in a park at night. The scene is illuminated by various colorful lights, including purple, green, and red, which are reflected on the trees and foliage. The crowd is diverse in age and appearance, with many people wearing winter clothing like jackets and hats. The overall atmosphere is festive and lively.

**Suomen paras
vapaa-ajankohde**

Vierailijamme

Korkeasaaren eläintarha on yksi kotimaan tunnetuimmista ja pääkaupunkiseudun vetovoimaisimmista vapaa-ajankohteista. Korkeasaarella vieraili vuoden 2023 aikana 491 135 asiakasta. Eläintarhan kevätkaudesta muodostui säätiövuosien vilkkain. Alkusyksyn sateet ja loppuvuoden epävakaiset säät puolestaan rajoittivat vierailuhalukkuutta.

Omatoimivierailijoistamme 55 % edustaa lapsiperheitä, joiden kotona asuvista lapsista noin 36 % on alle kouluikäisiä (0–6 vuotta) ja 43 % kouluikäisiä (7–17 vuotta). Suurin osa kotimaan vierailijoista, 86 %, saapui Etelä-Suomesta. Vuosikortti kasvatti suosiotaan Korkeasaaren alati kasvavan naapuruston ja kehittyvän Kalasataman myötä. Vuosikorttiasiakkaidemme vierailut muodostivat 15 % osuuden kaikista vierailuista.

Elämyksiä eläintarhassa

Haluamme vierailijoidemme ymmärtävän luonnon monimuotoisuuden suojelamisen merkityksen ja edistää ympäristömyönteisten asenteiden kehittymistä. Jokainen yksilö ja yhteisö voi omalla toiminnallaan ja omilla teoillaan vaikuttaa luonnon monimuotoisuuden varjeluun.

Tavoittemme on olla ympärivuotisesti vetovoimainen vierailukohde kaiken ikäisille luonnonystäville. Olemme samalla vapaa-ajanviettopaikka, koulu- ja retkipaikka, ryhmien kokouspaikka, tapahtumien järjestämispaikka ja kasvavan naapuruston lähiulkoilualue. Haluamme asiakkaidemme kokevan,

Opas kertoo vierailijoille lumileopardista

Manulin ruokinta keräsi suuren yleisön Kissojen Yössä

että Korkeasaarella voi vierailulla hyvillä mielin tietäen, että toimimme vastuullisesti ja että heidän vierailunsa tukee työtämme luonnon monimuotoisuuden suojelijana.

Korkeasaaren yleisöohjelma rakentuu ihmisten ja eläinten kohtaamisten ympärille. Panostamme henkilökohtaisiin kohtaamisiin asiakkaidemme kanssa. Viikonloppuisin, tapahtumissa ja loma-aikoina paikalla on kiertävää henkilökuntaa ja aikataulutettua ohjelmaa. Järjestämämme vuorovaikutteinen ohjelma tavoitti reilut 80 % vuoden asiakkaista. Loput noin 20 % vierailuista on ajoittunut sellaisille hiljaisempien vuodenaikojen arkipäiville, kun Korkeasaarella ei ole ollut tarjolla erityistä ohjattua ohjelmaa.

Asiakaskokemukseen vaikuttavat myös ympäristömme vaihtuvat luonnonmukaiset olosuhteet. Pyrimme osaltamme mahdollisimman sopuisaan yhteiseloön muiden aluettamme käyttävien eläinlajien kanssa. Kevääseen herävällä eläinten saarella työskenteli hanhitiimi, joka varmisteli asiakkaiden ja luonnonvaraisten valkoposkihanhiin yhteiseloä eläintarhassa. Nyt kaudetta kautta toiminut hanhitiimi ennaltaehkäisi hanhiin pesimistä keskeisillä yleisöalueilla, kartoitti ja merkkasi pesiä ja asensi kulkua ohjaavia kylttejä ja pesintäalueiden rajauksia saareen.

Tapauhtumia ja ohjelmaa

Korkeasaaren yleisötapahtumat rikastuttavat asiakaskokemusta ja tarjoavat erityisen syyn tulla vierailulle. Tapahtumavierailujen osuus koko vuoden vierailuista oli 12 %. Tapahtumapäivinä ohjelma on arjesta poikkeavaa. Eri tapahtumilla on erilaisia tavoitteita ja ne puhuttelevat erilaisia kohderyhmiä.

Moni tapahtuma rakentuu yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Tapahtumat tehostavat tekemäämme suojeluviestintää ja vauhdittavat suojeluhankkeidemme varainkeruuta.

Lux Korkeasaari avasi vuoden, sillä loppuvuodesta 2022 alkanut tapahtuma jatkui 8.1. saakka. Helsingin tapahtumasäätiön kanssa yhteistyössä toteutettu tapahtuma oli osa Lux Helsinki -valotapahtumaa. Korkeasaaren kiertävällä, tunnelmallisella reitillä eläintarhan yli satavuotinen historia ja merellinen luonto heräsivät henkiin valoteoksina. Tapahtumalla kerättiin varoja Snow Leopard Trustille lumileopardien suojelutyöhön.

Talviloman 18.–26.2. ohjelmassa oli juonnettuja eläinten ruokintoja sekä miniopastuksia Kissalaaksossa ja trooppisissa taloissa. Africasia-talon aulassa oli suosittu ötökkäpiste, missä vierailijat saivat tutustua torakoihin, sirppikummitussirkkoihin ja malesianmetsäskorpioniin oppaan johdolla. Amazonian aulassa ja Karhulinnalla väritettiin eläinkuvia.

Pääsiäissaarella 7.–10.4. seikkailtiin Paju-pupun reitillä tutustuen eläinten ympäristövinkkeihin. Mobiilipelin avulla asiakkaat saivat selville mitä eläintä he itse muistuttavat arkisilta tavoiltaan ja kulutustottumuksiltaan. Ohjelmassa oli myös eläinten ruokintoja sekä opastuksia, joissa tarkkailtiin eläintarhan kevään merkkejä. Karhulinnalla oli värityspiste lapsille.

Kesäohjelmaa järjestettiin ajalla 3.6.–31.8. Ohjelma tavoitti 55 % koko vuoden vierailijoista. Päivittäin oli tarjolla useita oppaiden juontamia eläinten ruokintoja, miniopastuksia ja havaintomateriaaleihin tutustumista. Kesäyleisön vetonauloja olivat kenguruuden tarhan läpi kulkeva Kengurukuja sekä

Madagaskarinsihisevätorakka kesän ötökkäpisteellä

Amurintiikeri

Tunnelmallinen Kissalaakso Lux Korkeasaari -tapahtumassa

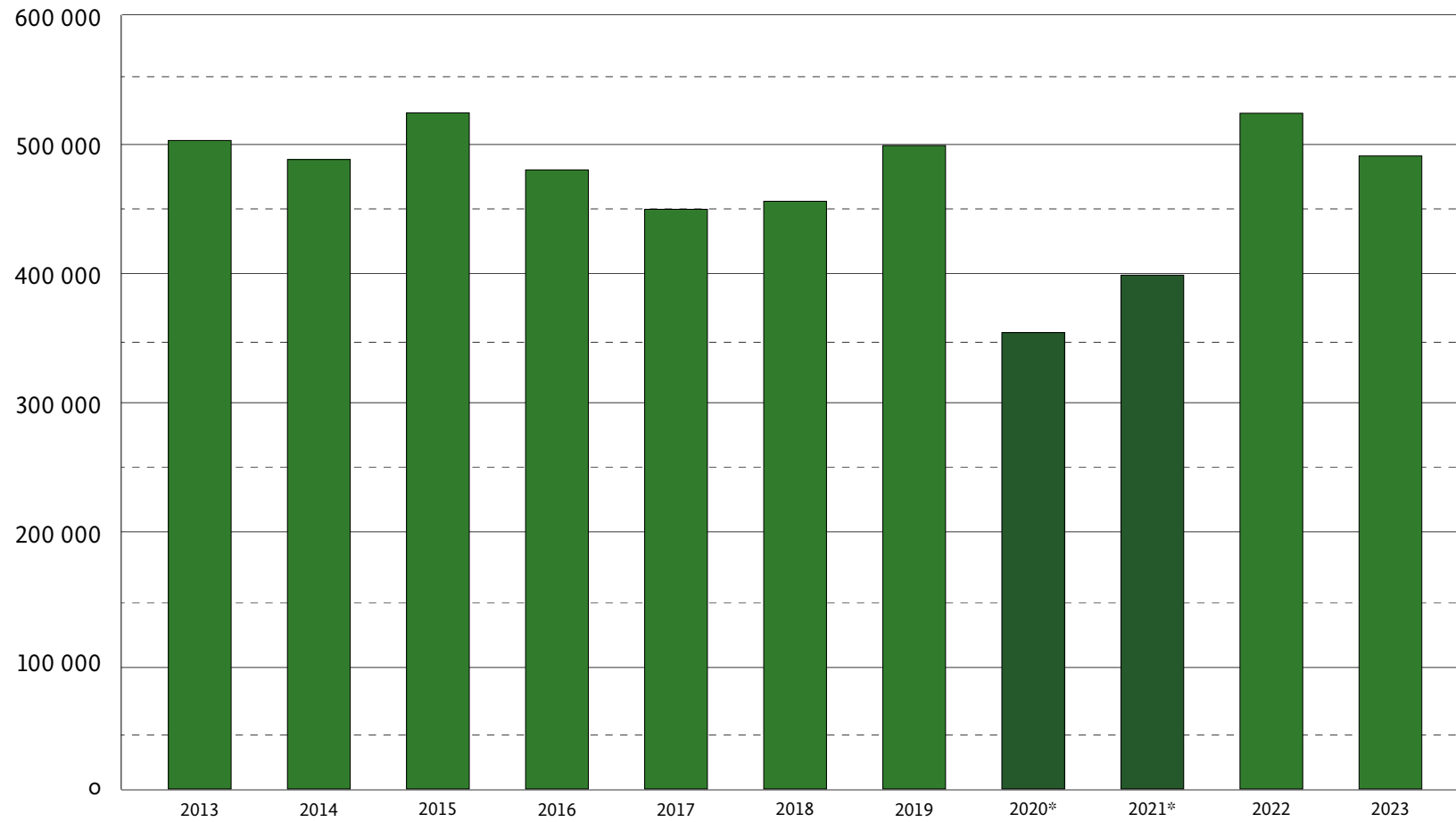
tarhavierailu afrikanpikkuvuohien luona Vuohipihalla, jonne vierailijat pääsivät oppaiden ja eläintenhoitajien seurassa tiettyyn aikaan päivästä. Suosittuja olivat myös ötökkäpiste sekä illansuussa järjestetyt Kissalaakson miniopastukset. Ruokintojen yhteydessä kerroimme luonnon monimuotoisuuden suojelusta sekä Korkeasaarella asuvien eläinten hyvinvointiin liittyvistä asioista, kuten ravinnosta, virikkeistä ja koulutuksesta.

Kissojen Yön järjestimme usean vuoden tauon jälkeen jälleen kaksipäiväisenä, ja ensi kertaa tapahtumapäivinä olivat perjantain sijaan lauantait 2.9. ja 9.9. Tapahtumalla vauhditettiin ensi kertaa manulin suojelua, johon keräsimme 28 000 euroa. Lapsille suunnatussa päiväohjelmassa oli mm. kasvomaalausta, Fazerin onnenpyörä, jättisaippuakuplaesityksiä ja eläinten ruokintoja. Iltaohjelmassa, joka oli suunnattu aikuisempaan makuun, oli tarjolla juonnettujen eläinten ruokintojen lisäksi mm. kissa-aiheinen pakopeli, stand-up -esityksiä, glittermeikkausta ja valoesitys. Illan hämärtyessä valoteokset ja elävät tulet alkoivat loistaa.

Syyslomalla 14.–22.10. ohjelma painottui lämpimiin trooppisiin taloihin, jossa vierailijat saivat osallistua Amazonia- ja Africasia-bingoihin, opastettuihin kierroksiin sekä ötökkäpisteen hyönteisiin ja hämähäkkieläimiin. Ulkotarhoilla oli myös useita oppaiden juontamia ruokintoja.

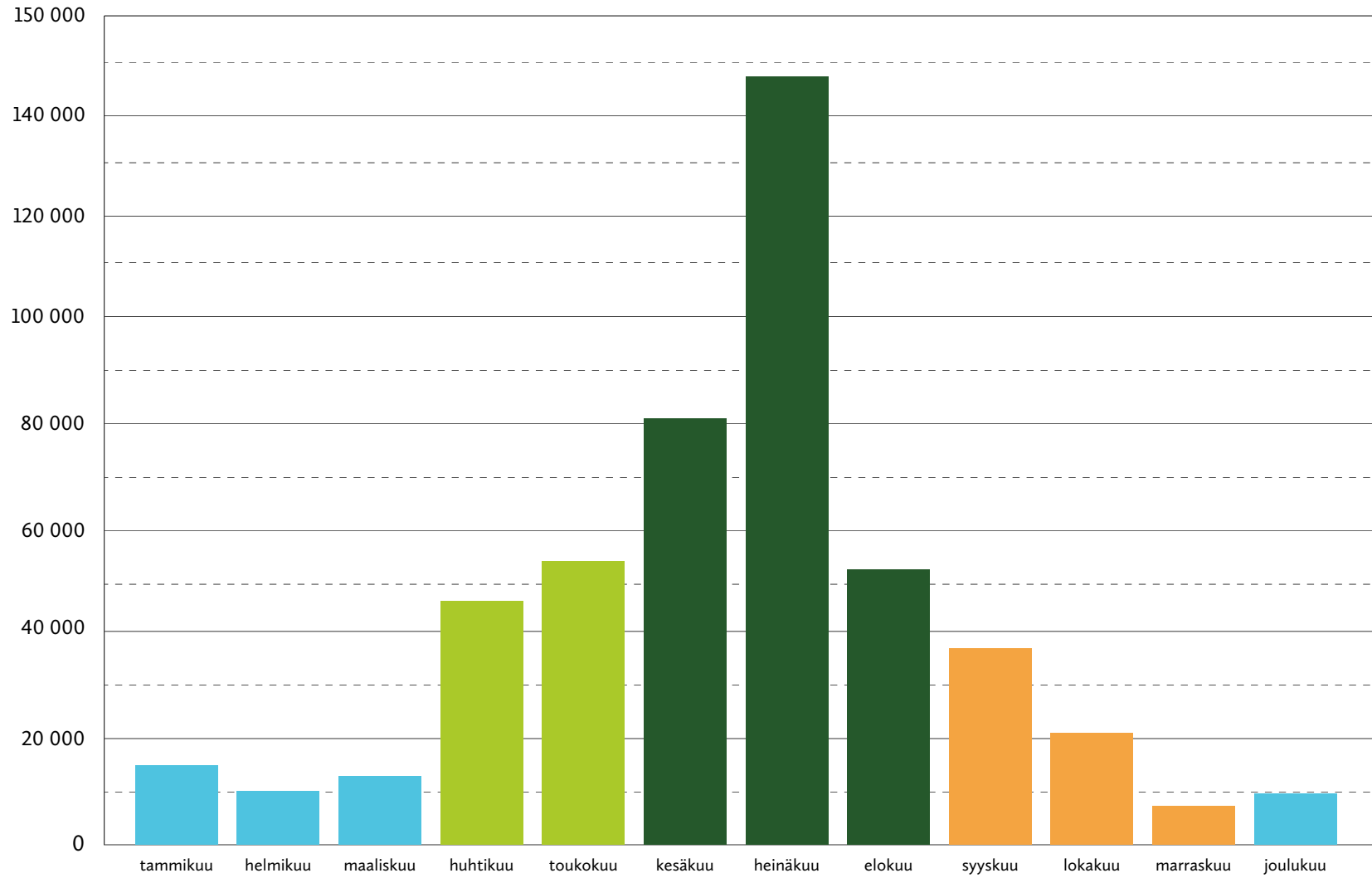
Lux Korkeasaaren valot syttyivät juuri ennen vuodenvaihdetta 30.12. Valoteokset keskittyivät saaren keskiosiin. Ohjelman teemana olivat Himalajan lajit ja eläinten sopeutuminen talveen, johon sai tutustua juonnettujen ruokintojen lisäksi mobiilireiteillä ja opastetuilla kierroksilla. Tapahtumassa pyörivät myös Fazerin onnenpyörä sekä Snow Leopard Trustin lyhytdokumentit. Varoja ohjattiin jälleen lumileopardien suojeluun.

Korkeasaaren kävijäluvut 2012 - 2023

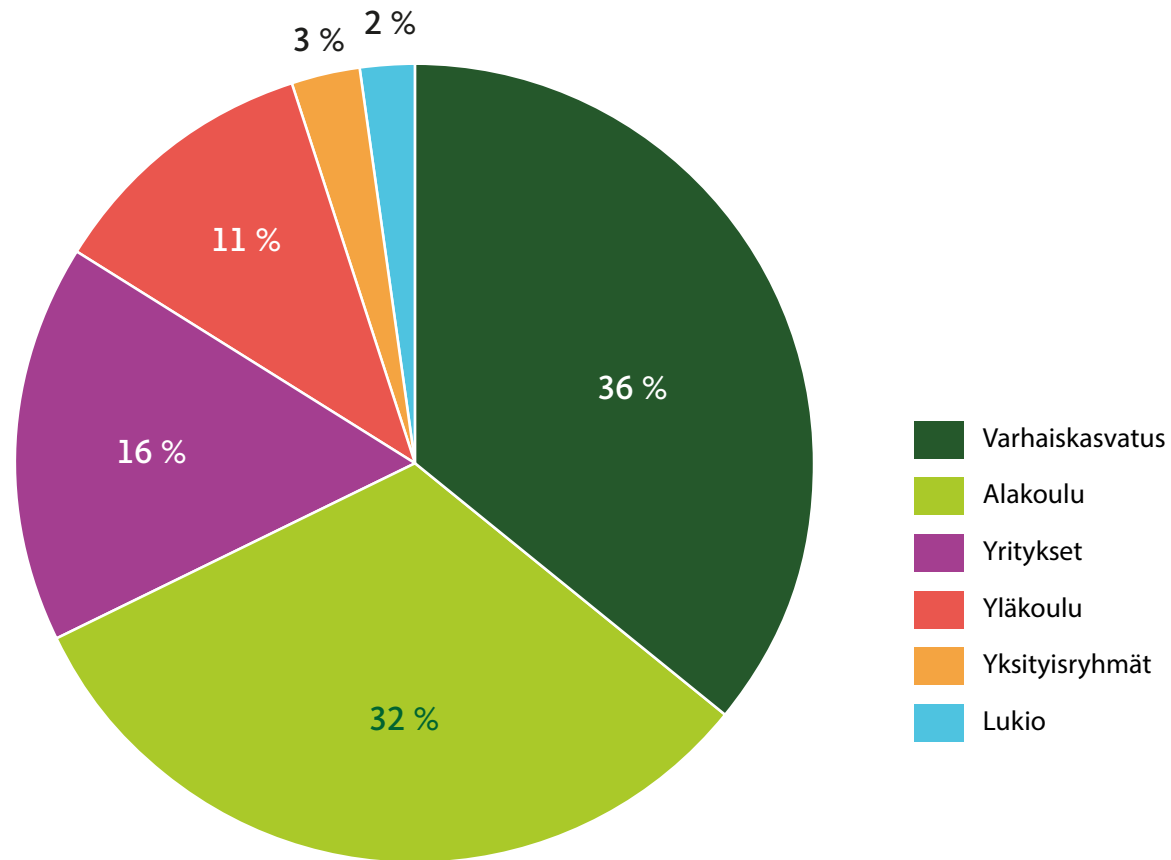

* Korkeasaari oli koronarajoitusten vuoksi suljettuna osan vuodesta.

Kävijämäärän jakautuminen kuukausittain vuonna 2023

Ryhmävierailujen jakautuminen 2023

Asiakasjakauma lipputyypeittain vuonna 2023

Korkeasaaren tapahtumien osallistujamäärät 2023

Talviloma
18.-26.2.

5 033

Kesäohjelma
3.6.-27.8.

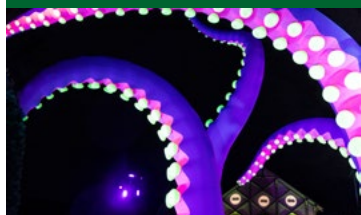
272 239

Kissojen Yö
2.9. & 9.9.

18 133

Lux Korkeasaari
1.-8.1.

10 538

Pääsiäissaari
8.-11.4.

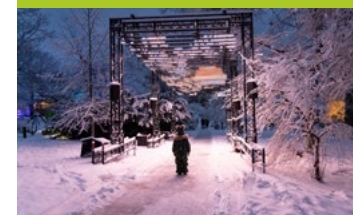
12 630

Syysloma
14.-22.10.

8 635

Lux Korkeasaari
30.-31.12.

2 631

Ryhmät

Korkeasaarella vieraili hieman enemmän ryhmiä kuin edellisen vuoden aikana. Ryhmävarauksia oli edellisvuonna 1557 kpl, tänä vuonna 1698 kpl (+ 9 %). Eniten kasvua oli omatoimisissa koulujen ja päiväkotien ryhmissä. Päiväkoti-ryhmien määrä kasvoi 613 ryhmään (+ 20 %), alakoulun ja yläkoulun ryhmien määrissä oli hienoista kasvua edellisvuoteen, niitä oli 535 (+ 12 %) ja 181 (+11 %). Myös omatoimisten yritysryhmien määrä pysyi vakaana 273 ryhmässä. Yhteensä omatoimisten ryhmien määrä kasvoi maltillisesti 1408:sta 1579:aan (+ 12 %).

Erilaisia oppaiden vetämiä maksullisia opastettuja kierroksia tehtiin 120 kpl, mikä on pysynyt suunnilleen samana aiemmista vuosista. Suosituimpia opastuksia olivat synttäriopastukset, joita oli 47.

Ilmaispäivät

Haluamme, että mahdollisimman moni voi vierailla Korkeasaarella ja oppia luonnon monimuotoisuudesta sekä sen suojelusta. Siksi järjestämme kesäkauden ulkopuolella kerran kuukaudessa ilmaispäiviä, jolloin eläintarhassa on mahdollista vierailla veloitusetta. Ilmaispäiviä järjestettiin vuoden 2023 aikana kuusi: 16. tammikuuta, 6. helmikuuta, 13. maaliskuuta, 9. lokakuuta, 13. marraskuuta ja 11. joulukuuta. Yhteensä ilmaispäivien aikana Korkeasaarella vieraili 7 672 kävijää.

Näyttelyt

Karhulinnan näyttelytilassa vuosi alkoi keramiikkataiteilija **Aura Kajaksen** Meriniittyä ja tähtihiikkaa-näyttelyllä, joka pystytettiin jo edellisvuoden puolella. Helmikuusta huhtikuulle esillä oli **Timo Sivosen** valokuvia Ilmeikkäistä

Ahman juonnettu ruokinta ilmaispäivänä

Ainutkertainen Madagaskar -valokuvanäyttely

eläimistä ja tietoa eläinten tunteista ja ilmaisusta. Kesäkuusta heinäkuuhun saimme nauttia **Hannu Laakson** luontokuvista teemoina hänen kirjansa Me Kettuset, Me Karhuset ja Me Hukkaset. Elokuusta alkaen loppuvuoden ajan esillä oli visuaalisen viestijämme **Annika Sorjosen** kuvia ja kertomuksia Korkeasaaren Madagaskar-suojeluhankkeesta ja vuoden 2022 kenttäreissusta.

Hirvipatsasta huollettiin tervaaamalla kuten joka vuosi, ja vaihtelevasti esillä oleva tiikeriteos Elossa 510 sai uuden mekaniikan helpottamaan esillepanoa. Myös näyttelytilaa ehostettiin hiukan loppuvuodesta.

Suomen vilttein kauppa

Korkeasaaren kauppa toimii kesäkaudella Laivarannassa ja kontissa Korkeasaaren johtavan sillan luona. Talvikaudella matkamuuistoja saa lipunmyyn-

nistä. Tarjolla on Suomen vilttein pehmolelu-eläintarha sekä laaja valikoima eläinaiheisia matkamuuistoja ja leluja.

Tuotteiden saatavuus oli usean epävarman vuoden jälkeen jälleen hyvä, joten kaikki tilatut tuotteet myös toimitettiin. Kustannusten nousun takia tuotteiden hintoja nostettiin vuoden alussa. Myymälän liikevaihto kasvoi 8 % edellisvuodesta ja asiakaskohtainen myynti puolestaan 16 %. Suurimmista tapahtumissamme Kissojen Yössä ja Lux Korkeasaarella myynnissä oli suojeluhankkeitamme tukevia tuotteita. Pikkupanda ja aavikkokettu jatkavat myydyimpinä pehmoeläiminä. Yhdeksi suosituimmaksi pehmoeläimeksi nousi ehkä hieman yllättäen kapybara.

Myymäläpäällikön sijainen Asta työskentelemässä kaupalla

Lintuja voi bongata myös Korkeasaaren kaupassa

Uusi sukupolvi luonnonsuojelijoita

Korkeasaaren tärkeimpiä tehtäviä on olla mukana edistämässä lasten kasvua luonnosta ja eläimistä huolehtiviksi aikuisiksi. Korkeasaari tarjoaa puitteet oppimiseen koulu- ja päiväkotiryhmille. Tänäkin vuonna kannustimme suurta joukkoa lapsia ja nuoria eläintiedon ja luonnonsuojelun pariin.

Korkeasaarella vieraili vuoden aikana yhteensä 28 874 koululaista, 9 545 varhaiskasvatusryhmän mukana ollutta lasta ja 4 643 koulu- tai varhaiskasvatusryhmän mukana ollutta opettajaa tai muuta aikuista omatoimisilla tai ohjatuilla vierailuilla. Lukuihin ei ole laskettu verkkomateriaalejamme hyödyntäneiden ryhmien määriä.

Luontokoulun ohjelmaan osallistuneet ryhmät 2023

	Luokkia/ ryhmiä	Oppilaita	Opettajia / muuta aikuisia
Luontokoulupäivät	44	870	92
Kummikoulun vierailut	20	376	46
Itämeripäivä	28	550	42
Opastukset koululaisryhmille	8	142	17
Opastukset päiväkotiryhmille	4	69	13
Saukkoretket esikoululaisille	42	649	136

EAZA-konferenssin osallistujat tutustuivat luontokouluun ympäristökasvattaja Teron johdolla

Luontokoulu Arkki

Luontokoulupäivät toteutimme yhtä etäohjelmaa lukuun ottamatta lähiope- tuksena paikan päällä Korkeasaarella. Luontokoulupäiviin osallistui yhteensä 44 luokkaa. Luontokoulupäiviin osallistuneista peruskoulun 3.–6. luokista valtaosa oli Helsingistä, mutta mukana oli myös luokkia Espoosta, Vantaalta, Tuusulasta ja Pirkkalasta. Kummikoulustamme Kalasataman koulusta vieraili erityisissä kummikoulun opetusohjelmissa 20 opetusryhmää.

Teemavalikoimassa olivat Päivä etologina, Elämää lumen ja jään maassa, Trooppinen Korkeasaari, Sopeutumisen mestareita ja Leopardinsuojelijoiden jäljillä. Teemoista suosituin oli tällä kertaa eläinten käyttäytymisen tutkimiseen keskittyvä Päivä etologina. Luontokoulupäivät ovat toiminnallisia ja osallistavia, ja niiden aiheet ja menetelmät tukevat valtakunnallisia perusope- tuksen opetussuunnitelman perusteita.

Koululaisten opetustapahtumat

Järjestimme yläkoulu- ja lukioikäisten koululaiskonferenssin etätapahtumana verkossa nyt kolmatta kertaa huhtikuussa. Teemana oli ilmastonmuutoksen vaikutus erityisesti pohjoiseen luontoon, suojelukeinoja unohtamatta, esimerkkilajina oli tunturipöllö. Verkkokonferenssiin osallistui oppilaita ja opettajia neljästä koulusta: Helsingistä, Hyvinkäältä, Hämeenlinnasta ja Rovaniemeltä. Kouluissa oppilaiden viestit tavoittivat yhteensä 2 000 koulutoveria.

Elokuussa vietimme jo perinteeksi muodostunutta koululaisten Itämeripäivää, tällä kertaa sateisen sään merkeissä. Tapahtuma toteutettiin yhdessä Baltic Sea Action Groupin, SEA LIFE:n, Pidä Saaristo Siistinä ry:n ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Paikalla oli myös Metsähallituksen tutkimuskeltaja esittelemässä työtään. Itämeripäivään osallistui 28 koululuokkaa.

Retkiä Korkeasaareen

Peruskoulujen ja lukioiden opetusryhmät pääsevät Korkeasaareen maksutta syys-, talvi- ja kevätkaudella, kunhan vierailuhakemus on tehty etukäteen. Sesonkiaikaan touko-syyskuussa vierailu on kouluille maksullinen. Päiväkotiryhmien vierailut ovat ympäri vuoden maksuttomia.

Omatoimisesti Korkeasaareen vieraili vuoden aikana 641 kouluryhmää ja 567 päiväkotiryhmää. Maksullisille opastetuille kierroksille osallistui vuoden aikana 8 koululuokkaa sekä 4 päiväkotiryhmää. Keväisiä omatoimivierailuja tuki mobiililaitetta hyödyntävä Seppo-peli Kevätretki Korkeasaareen. Verkkosivu-

Itämeripäivää vietettiin sateisissa tunnelmissa

Kartta auttaa suunnistamisessa omatoimivierailulla.

Saukkoviikot tarjoavat ohjelmaa eskarilaisille.

jemme runsasta omatoimista eläinopetusmateriaalia, kuten visoja, oppimis-pelejä ja videoita, voi hyödyntää oppimiseen myös eläintarhan ulkopuolella.

Järjestimme saukkoretket päiväkotiryhmille maaliskuun alkuvuikoilla. Retkellä tutustuttiin oppaan johdolla saukkoon tai sen naapurissa asuvaan vesikkoon ja leikittiin saukkoaiheinen leikki. Lopuksi lämmiteltiin kodalla Silli-saukon tarinaa kuunnellen. Saukkoretkille osallistui 42 esikouluryhmää.

Kesäleirit

Järjestimme alakouluikäisille lapsille Korkeasaaren kesäleirit kesäkuussa 75 leiriläisen riemuksi. Leiripaikkaa haettiin ennätysmäärälle lapsia. Vain 18 % hakijoista mahtui mukaan. Maanantaista torstaihin kestäviä eläin- ja luontoaiheisia päiväleirejä oli neljä. Leirien huippuhetkiä olivat virikkeiden askarteleminen valkopääsakeille ja huulipekareille, eläintenhoitajan auttaminen hevostarhan siivouksessa, tiikerihippa ja muut eläinleikit sekä monenlaiset aktiviteetit, oman kasvin istutus ja tietenkin evästaurot. Kesän toisella leirillä oli mukana kaksi Antroposeenin lapset -tutkimushankkeen tutkijaa Helsingin yliopistosta osana laajempaa tutkimusta, jossa selvitetään lasten ja nuorten luontosuhdetta monilajisissa yhteisöissä.

Verkostot Suomessa

Korkeasaaren opetustoiminta on valtakunnallisen opetussuunnitelman tavoitteita tukevaa. Luontokoulu Arkki kuuluu Suomen Luonto- ja ympäristökoulujen liittoon (LYKKY) ja sen ylläpitämään LYKE-verkostoon. Luontokoululle on myönnetty LYKE-verkoston luonto- ja ympäristöasioita ja kestävää kehitystä edistävän kehittämiskeskuksen sertifikaatti. Luontokoulu Arkki on

osa ympäristökasvatustoimijoiden yhteistyötä pääkaupunkiseudulla edistävää Pääsky-verkostoa ja osallistuu muun muassa ympäristökasvattajien ja opettajien kouluttamiseen. Kasvattajille suunnattu Korkeasaaren luontokoulun sähköinen uutiskirje on kasvattanut entisestään suosiotaan, tilaajien määrä ylitti vuoden aikana tuhannen tilaajan rajan. Kasvattajien uutiskirje lähetettiin tänäkin vuonna kuudesti vuodessa.

Verkostoyhteistyötä Ähtärin ja Ranuan eläinpuistojen ympäristökasvattajien kesken on jatkettu ja tiivistetty vuonna 2023. Yhteistyö SubjectAid-markkinointi- ja materiaalikanavan kanssa jatkui toista vuotta kouluille suunnatun opetusmateriaalin jakamisen merkeissä.

Vaikuttavaa viestintää

Korkeasaaren viestintä tavoittaa ihmiset myös eläintarhan ulkopuolella. Julkiset mediat tekevät mielellään juttuja Korkeasaaresta, koska eläintarha tarjoaa paljon kiinnostavia uutisaiheita, laadukasta kuva- ja videomateriaalia sekä osaavia asiantuntijoita haastateltavaksi. Korkeasaaren omat kanavat hyödynnevät näitä samoja keinoja menestyksekkäästi.

Korkeasaari medioissa

Verkkomedioissa julkaistiin vuoden 2023 mediaseurannan mukaan 1326 Korkeasaarta käsittelevää artikkelia, joka on 24 % vähemmän edelliseen, erittäin vilkkaaseen vuoteen verrattuna. Lähetimme medialle 19 tiedotetta ja yhden kutsun. Lähetysjärjestelmäksi vaihdoimme kesällä STT Infon. Tiedotteisiin sisältyi lähes aina asiantuntijamme lausunto. Yhteensä asiantuntijoitamme siteerattiin tiedotteiden tai haastatteluiden pohjalta yhteensä 484 artikkelissa, eli useammassa kuin joka kolmannessa Korkeasaarta käsitelleessä jutussa.

Erikoiset eläinsattumukset veivät eniten palstatilaa myös kuluneena vuonna. Korkeasaareen liittyvistä eläinaiheista mediaa kiinnosti eniten sateenkaariboa Pedro, joka livahti omille teilleen Amazonia-taloon heinäkuun alussa. Pedron karkaamisesta kerrottiin heinäkuun puolivälissä, jolloin 68 mediaa tarttui jo samana päivänä aiheeseen. Yhteensä loppuvuoden aikana media julkaisi Pedrosta 161 artikkelia, vaikka käärme itse pysyikin piilossa, eikä sitä löydetty vuoden 2023 aikana.

Edellisvuoden suuri julkkis, Haminan mursu, teki toisen tulemisen mediassa, kun Suomenlahdelle eksynyt ja kuljetuksessa Korkeasaaren Villieläinsairaalaan

Sateenkaariboa Pedro löytyi lopulta hyväkuntoisena tammikuussa 2024.

Eläinlääkäri Sanna sekä eläintenhoiton ja suojelun johtaja Nina olivat haastateltavana, kun mursu tuli yleisön nähtäville Luomuksen aulaan.

menehtynyt eläin konservoitiin ja tuotiin esille Luonnontieteelliseen museoon syyskuussa. Mursun tapaus nousi esiin myös Itämeren valashavaintojen myötä. Mursujuttujen yhteydessä muistettiin mainita Korkeasaari vuoden aikana yhteensä 103 kertaa.

Elokuussa 2022 syntyneistä kolmesta tiikerinpennusta yksi, urospentu Oboi, menetettiin helmikuussa. Pentu sairastui vakavaan vatsakalvontulehdukseen,

jonka aiheutti ravinnon mukana nielty terävä luunpala. Tiedote huomioitiin julkaisupäivänään 62 mediassa.

Korkeasaari nostettiin esiin myös mm. Ähtärin eläinpuiston pandakeskustelun yhteydessä säätiömallinsa vuoksi, Yhdysvaltain presidentti Joe Bidenin vierailun jumiutettua Kauppatorin liikenteen sekä riistanhoitoyhdistysten kolarieläntyöstä kertoneessa jutussa.

Muita merkittäviä aiheita mediassa

35
osumaa

Helmikuu

Karhujen herääminen talviunilta

31
osumaa

Heinäkuu

Villieläinsairaalan yhdeksän kuutin ruuhka

33
osumaa

Lokakuu

Karhujen talviunille vetäytyminen etuajassa

36
osumaa

Toukokuu

Myskihärkäkilin syntymä ensi kertaa 20 vuoteen

33
osumaa

Elokuu

Manulipariskunnan ensimmäinen pentu

Korkeasaaresta eniten uutisoineiden medioiden top 10:

Media	Osumat
1. Helsingin Sanomat	116
2. Yle.fi	97
3. MTV Uutiset	45
4. Ilta-Sanomat	41
5. Iltalehti.fi	39
6. Hufvudstadsbladet	34
7. Keski-Uusimaa	34
8. Helsingin Uutiset	34
9. Kymen Sanomat	31
10. Etelä-Suomen Sanomat	30

Villieläinsairaalassa oli ennätysmäärä kuuetteja hoidossa.

Korkeasaari-sarja Nelosella

Ensimmäisen tuotantokauden menestyksen myötä Korkeasaaren oma TV-sarja sai jatkoa Nelosella. Uusien jaksoiden kuvaukset aloitettiin helmikuun pakkasilla, ja niitä jatkettiin läpi kesän aina syyskuun Kissojen Yöhön saakka. Tuotannosta vastasi jälleen Femkanten Media.

Sarjan toinen tuotantokausi koostui kahdeksasta jaksosta, joista ensimmäinen sai ensi-iltansa tiistaina 14. marraskuuta. Sarja nähtiin Nelosella parhaaseen katselu-aikaan, kello 20, jonka lisäksi uusintoja tuli Nelonen Median kanavilta pitkin viikkoa. Jaksoja pystyy katsomaan lisäksi suoratoistopalvelu Ruudusta. Ohjelma tavoitti viikoittain keskimäärin 600 000 katsojaa, ja se nähtiin myös Ylen Sohvaperunoissa.

Tällä kertaa ohjelmassa päästiin näkemään Korkeasaaren arkea myös talvella. Aikaisemmista jaksoista tuttujen eläintenhoitajien lisäksi sarjassa nähtiin myös uusia kasvoja, sekä eläintenhoitajien lisäksi sarjassa nähtiin myös uusia kasvoja, sekä eläintenhoitajien lisäksi sarjassa nähtiin myös uusia kasvoja, sekä eläintenhoitajien lisäksi sarjassa nähtiin myös uusia kasvoja.

Katsojapalautteesta nousi jälleen runsaasti kiitoksia sarjan tekijöille ja esiintyjille. Ohjelman suositteluhaluus eli NPS oli huimat 92. Sarjassa käsitellyt aiheet pidettiin erittäin mielenkiintoisina ja niistä oli opittu paljon uutta. Kaikista kiinnostavampana aiheena pidettiin Korkeasaaren eläinlääkäreitä, ja

Villieläinsairaalan toiminnasta oli puolestaan opittu eniten. Palautteesta selvisi lisäksi, että ihmiskatsojien lisäksi ohjelma on ollut monen pörröisemmänkin perheenjäsenen mieleen.

Eläkkeelle jäänyt eläintenhoitaja Nina (oikealla) kävi moikkaamassa kollegoita ja kenguruuta sarjan kuvauksissa.

Eläinlääkäri Sanna TV-kuvausryhmän haastattelussa.

Syksyn valloittavin ohjelma

14.11. alkaen
tiistai 20

Korkeasaari

4 ruutu

Upeasti suunniteltu monipuolinen kokonaisuus, jossa monet kiinnostavat aihealueet ovat olleet hyvässä tasapainossa!

Sarjasta tulee aina hyvä mieli ja koko perhe lemmikkejä myöten viihtyy sarjan parissa.

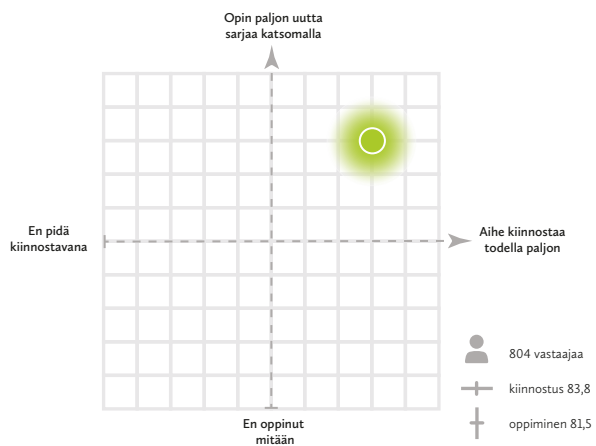
Kuvatuista eläimistä on tullut läheisiä. Aina, kun menen Korkeasaareen niin tuntuu, kuin menisi tuttuja eläimiä katsoon.

Kiinnostavinta on ollut saada realistista tietoa Korkeasaaren toiminnasta, henkilökunnan työkuvausta sekä oppia uusia asioita eri eläinkunnan edustajista. On ollut myös hienoa kuulla, minkälainen vaikutus eläintarhojen suojelutyöllä on eri lajien parissa.

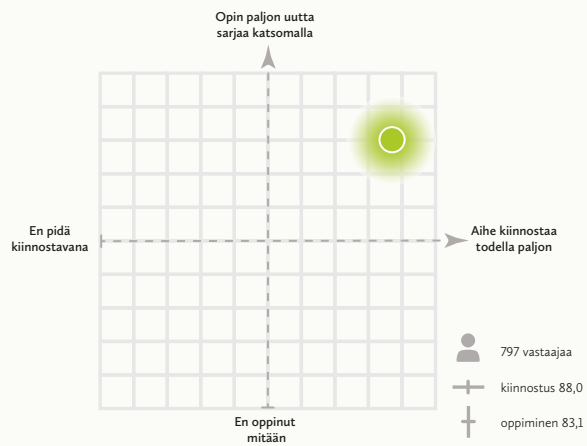
Kun on päässyt kurkistamaan kulissien taakse, aukeaa koko Korkeasaari ihan uudella tasolla. Kiva lähteä katsomaan kaikkea uusin silmin! Olin yllättyneet miten paljon suojelutyötä siellä tehdään.

Ohjelmassa käsitellyistä aiheista oppiminen ja niiden kiinnostavuus:

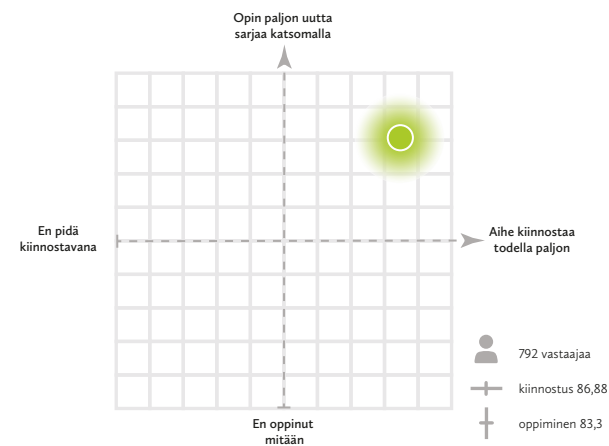
Eläinlajien uhanalaisuus ja suojeleminen

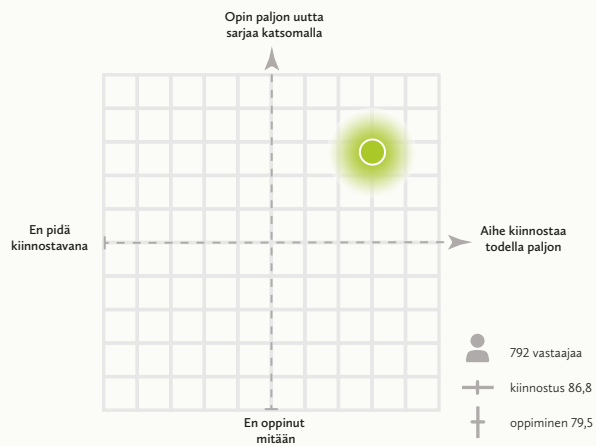
Korkeasaaren eläinyksilöt

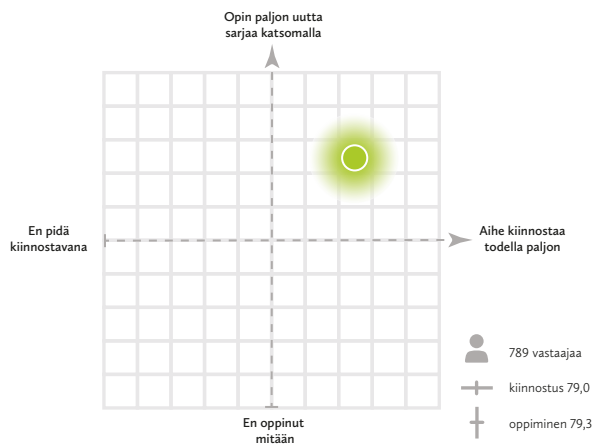
Eläinten hyvinvointi, virikkeet ja koulutus

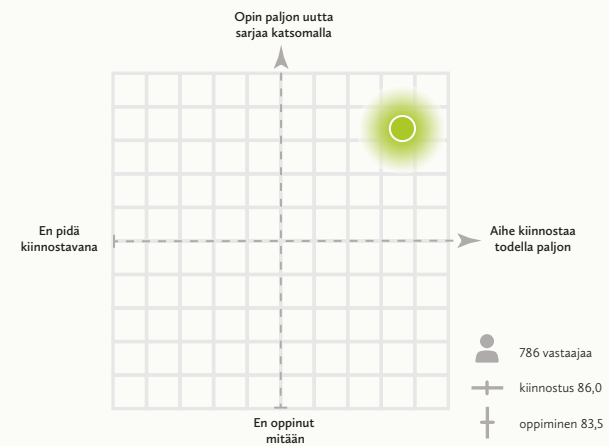
Erilaiset työnkuvat Korkeasaarella

Eläintarhojen yhteistyö

Villieläinsairaalan toiminta

Korkeasaaren omat kanavat

Korkeasaari.fi-sivustolla valtaosa kävijäliikenteestä tuli tuttuun tapaan kotimaasta. Luetuimpia sivuja olivat ikivihreät sisällöt: hinnasto, aukioloajat sekä saapumisohjeet. Lisäksi ajankohtaiset uutiset ja tapahtumat nousevat tilastoissa. Kesän aikana verkkosivuilla toteutettiin kävijäkysely, jossa selvitettiin käyttäjien tarpeita ja kokemuksia asioinnista sivustolla sekä Korkeasaarella. Kerättyä dataa käytetään verkkosivujen kehittämiseen.

Sosiaalisessa mediassa hurmasivat etenkin manulien ja myskihärkien poikaset. Vuoden aikana Korkeasaaren julkaisuja näki Facebookissa yhteensä 1,39 miljoonaa ja Instagramissa 687 000 ihmistä. TikTok tavoitti 1,14 miljoonaa ihmistä ja videoiden yhteenlaskettu tykkäysmäärä tuplaantui edeltävästä vuodesta. LinkedIn on jatkanut tasaista seuraajamäärän kasvuaan. Korkeasaari ei enää käytä aktiivisesti aikaisemmin Twitterinä tunnettua sosiaalisen median palvelu X:ää. YouTubessa videot saivat lähes 400 000 katsomiskertaa – manulisisältö oli sielläkin suosituinta, mutta toiseksi katsotuimpana videona oli karhujen herääminen talviuniltaan.

Ensimmäiset kuvat manulipennusta levisivät sosiaalisessa mediassa kansainvälisesti.

Karhujen unet kiinnostavat joka vuosi medioita.

Asiakastutkimukset

Taloustutkimuksen tekemän vuosittaisen Vapaa-ajankeskusten imagotutkimuksessa nousimme yleisarvosanan perusteella ykkössijalle tutkitun 31 kohteen joukossa. Parhaat arviot saimme jälleen sopivuudesta koko perheelle, monipuolisuudesta ja sijainnista. Vastaajien tärkeimmäksi arvostaman valintakriteerin, hinnan, suhteen Korkeasaari pärjää hyvin ja mielikuva on toimialan parhaimmasta päästä. Korkeasaarella vierailiiden vastaajien suositte- luhalukkuus on vertailujoukon toiseksi paras ja Korkeasaarta pidettiin yhtenä mieluisimpana vierailukohteena seuraavan vuoden aikana. 2506 vastaajan otos on painotettu sukupuolen, iän ja asuinpaikkakunnan mukaan väestö- kaunaa vastaavaksi.

Korkeasaari sijoittui toiselle sijalle matkailu- ja ravintola-alan Luottamus & Maine 2023 -tutkimuksessa. Vahvin maineen osa-alue on vastuullisuus. Laajemmassa yritys vastuuta mittaavassa ESG-indeksitarkastelussa Korkeasaari pärjasi tutkituista vapaa-ajankohteista parhaiten. T-Median tekemässä tutkimuksessa selvitettiin yhteensä 17 alan organisaation mainetta suomalaisten keskuudessa ja kyselyyn vastasi 2 140 ihmistä.

Kehitämme toimintaamme verkostotyön avulla. Olemme SPOT Sponsorointi & Tapahtumat ry:n, Marketing Finland ry:n sekä Helsingin seudun kauppaka- marin jäseniä. Kuulumme Helsingin kaupungin matkailua kehittäviin Helsingintekijät- ja Merellinen Helsinki -verkostoihin. Korkeasaari liittyi loppuvuo- desta 2023 Helsingin ja Tampereen kaupunkien yhteiseen Urban Climate Leaders in Tourism -työryhmään, jonka tarkoitus on vastata yhdessä muuttu- vaan asiakaskysyntään ja kehittää vähähiilistä vierailua matkakohteissa.

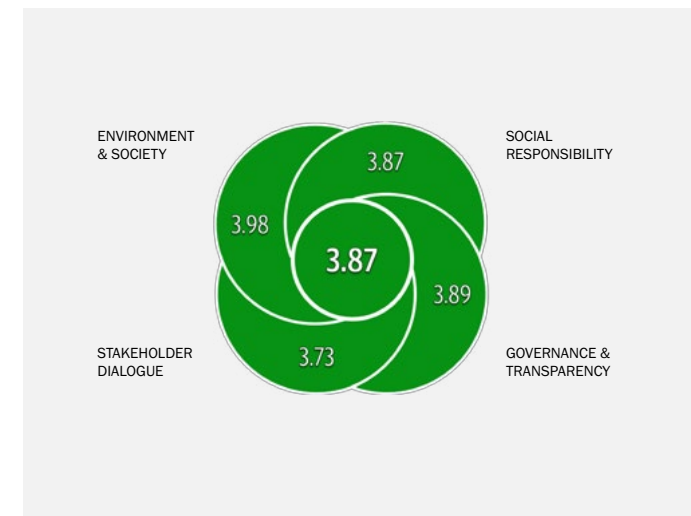
MAINEEN RAKENNE

2023

≥ 4.00	erinomainen tulos
3.50 - 3.99	hyvä tulos
3.00 - 3.49	kohtalainen tulos
2.50 - 2.99	heikko tulos
< 2.50	erittäin heikko tulos

SUURI YLEISÖ

LUOTTAMUS & MAINE T MEDIA

A winter scene featuring a snow-covered path leading towards a wooden gazebo with a snow-laden roof. The path is bordered by a metal fence on the left and a row of benches on the right. Snow-covered trees and a clear blue sky complete the background. The text 'Rakentaminen ja ympäristö' is overlaid in the bottom left corner.

Rakentaminen ja ympäristö

Uudistamme ja rakennamme

Kissalaaksossa saatiin valmiiksi laaja remontti, jossa useiden ulkotarhojen rakenteita vahvistettiin isojen kissaeläinten kestäviksi ja tarhoja yhdistettiin eläinten kulkukäytävillä sekä rakennettiin uusi ylikulkusilta amurintiikereille. Samassa yhteydessä myös käyttämättä ollut leijonien takatarha uusittiin. Sisätiloihin rakennettiin ja asennettiin uusia makuulavereita. Kissalaakson pergolat perusparannettiin valaisimista lähtien. Tiikerinpentujen syntymä siirsi osan edelliselle vuodelle suunnitelluista rakennustöistä kevääseen. Myös Kissalaakson yhteydessä olevaa näköalapaikkaa uusittiin ja näkötorni kunnostettiin.

Vuohikallioiden rantatien kunnostustyö alkoi edeltävänä syksynä ja saatiin

valmiiksi 2023. Samalla rantatien reittivalaistus uusittiin. Poistettujen kurttu-ruusujen tilalle asennettiin metalliaitaa estämään putoamista rantakivikkoon.

Metalliverstaan kivijalka korjattiin ja maalattiin sekä julkisivulaudoitus uusittiin osittain, rantareittien asfalttietä perusparannettiin ja lisättiin sadevesikaivoja sekä salaojitus. Henkilökunnan taukutiloissa Väentuvalla saappaiden pesupaikkojen korjaus saatiin valmiiksi. Teräsaltaiden tilalle tuli kiinteät valetut altaat.

Laivarantaan hankittiin uusi lipunmyyntikontti, jossa on ilmanvaihtolaitteisto ja aurinkosähköpaneelit katolla. Café Hedviginä aiemmin toimineen Saarenvartijan tuvan perusparantamisen suunnittelu valmistui, ja rakennuksen perusparannus aloitetaan seuraavana vuonna. Ravintola Pukin saliin toteutet-

Uusi tiikerisilta on ollut sekä tiikereiden että eläintarhavieraiden mieleen.

Laivarannan uudet lipunmyynnin ratkaisut tuovat lisää työskentelymukavuutta.

tiin laaja pintaremontti, jonka yhteydessä ravintolan kalusteet uusittiin. Myös ravintola Karhussa toteutettiin kevyitä uudistuksia.

Saaren kahden muuntajan yhdistämisen työt alkoivat ja jatkuvat vielä vuodelle 2024. Suunnitelmaan kuuluu kaivanto, joka kulkee rantareitin mukaisesti visenttiaitauksen, Karhulinnan ja Pölyttäjäpuiston ohi toimistoalueelle. Samalla on tarkoitus lisätä valaistusta ja tehdä perusparannuksia reitin varrella sekä sen välittömässä läheisyydessä olevilla alueilla.

Vanhan seepratallin alueelle aloitettiin visenttitarhan laajennuksen suunnittelu, mikä on tarkoitus toteuttaa seuraavana vuonna. Villieläinsairaalan pihalle rakennettiin toinen allas potilaita varten.

Vuonna 2022 aloitimme pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) ja järjestelmällisen huoltosuunnitelman laatiminen Korkeasaaren rakennuksille, rakennelmille ja kiinteistölle. PTS on kokonaisuudessaan käytössä seuraavana vuonna. Tämän takia Korkeasaaren kiinteistön- ja ympäristönhoidon toiminnassa on tapahtunut muutoksia organisaatiossa, sekä jatkuvaa kehittämistä toiminnassa ja työvoiman lisäyksiä.

Ravintola Pukki sai uuden valoisan ilmeen.

Kissalaakson tarhan uusia lepäilytasoja asennetaan.

Villieläinsairaalan pihaan rakennettiin uusi merivesiallas potilaiden kuntoutukseen.

Finkensilta on osa Kruunusilltojen työmaata.

Kulku eläintarhaan käy väliaikaista siltaa pitkin.

Korkeasaaren uuden sisäänkäyntirakennuksen havainnekuva.

Kruunusillat ja uusi pääsisäänkäynti

Helsingin kaupungin toteuttamassa Kruunusillat-hankkeessa tehdään Laajasalon ja kantakaupungin välille raitioliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn yhteys, joka tukee kaupungin tavoitetta lisätä kestävien kulkumuotojen osuutta liikenteestä. Samassa yhteydessä Korkeasaari saa oman raitioliikennepysäkin ja eläintarhan pääsisäänkäynti siirtyy Korkeasaaren puolelle. Uuden pääsisäänkäynnin ehdotussuunnitteluvaihe käynnistyi vuoden 2022 alussa. Kulu-neena vuonna työstettiin toteutussuunnitelmia ja kilpailutettiin rakentamisen ensimmäisen vaiheen louhintaurakoitsija.

Kruunusilltojen rakennustyömaa jatkui Korkeasaaren pohjoisrannalla koko vuoden. Arkeemme vaikuttivat erityisesti sisäänkäynnin kohdalla tehdyt massojen vaihdot, kaukolämpökanavien siirrot ja räjäytystyöt. Merialuetta ruopattiin ja louhetta ajettiin rekoin Korkeasaaren koko vuoden ajan, kun täytettävänä oli pitkän rantakaistaleen lisäksi Palosaaren kannaksen vieressä oleva merenlahti.

Korkeasaaren yhteyshenkilöt ovat tiiviisti yhteydessä työmaan kanssa, jotta asiakkaiden ja eläintarhan henkilökunnan turvallisuus ja eläinten hyvinvointi eivät vaarantuisi. Mustikkamaan suunnasta saapuvien asiakkaiden turvallisen sisäänpääsyn takaamiseksi Kruunusillat-työyhteisliittymä rakensi alkuvuodesta 2022 väliaikaisen katetun asiakkassillan, joka ohjaa koko rakennustyömaan ajan eläintarhan vierailijat eläintarhaan ilman risteämistä työmaaliikenteen kanssa. Rakennuttajan puolesta asennetuista sekä Korkeasaaren omista melu- ja värinämittareista saatua tietoa seurataan tiiviisti eläinten hyvinvoinnin takaamiseksi.

Korkeasaaren kasviston monimuotoisuus

Korkeasaaren puutarhurit työskentelevät osaltansa viihtyisän, siistin ja turvallisen ympäristön puolesta kaikkina vuodenaikoina kiinteistön- ja ympäristöhoidon toiminnossa.

Uusia istutuksia tehdessä on otettu huomioon luonnon monimuotoisuus. Tavoitteena on saada dynaamisia, monilajisia ja kerroksellisia istutusalueita, jotka ovat biologisesti arvokkaita ja muuttuvat vuosien saatossa olosuhteiden ja eri kasvilajien menestymisen mukaan. Näköalatasanteen istutusalueet uusittiin kokonaan keväällä. Näkyvimpiin hankkeisiin kuului kuntan uusiminen Korpi-alueella.

Korkeasaassa on hyvin vähän nurmikoita. Viheriöivillä kentillä ei juurikaan

kasva ruohoa, vaan suurimmaksi osaksi kasveja, jotka kestävät kuivuutta ja hanhien laidunnusta. Kuluneena kesänä emme leikanneet viherkenttiä, vaan annoimme niille kasvurauhan, jotta niille leviäisi olosuhteitamme kestäviä luonnon kasvilajeja. Tulevina vuosina on tarkoitus saada osasta näistä viheralueista niitty.

Vieraslajitorjuntaa teimme säännöllisesti kasvukauden aikana. Rantatien kurturuusun kaivaminen vei näkyvimmän vieraslajin Korkeasaaresta. Kartoitamme ja torjumme jatkuvasti pienempiä esiintymiä eri vieraslajeista. Kansallisen vieraslajilistan säännöllinen seuraaminen tuo uusia lajeja torjuttavaksi saarelamme, kuten kuluneena vuotena viitapihlaja-angervon. Eri maamateriaalien mukana tulleita vieraslajejakin on havaittu, näistä esimerkkinä lupiini.

Rajuissa myrskyissä kaatui useita puita. Korkeasaassa on paljon puita elinkaarensa lopussa, niiden elinvoima on jo heikentynyt ja ne ovat siten alttiita

Viherkattoja Korpi-alueella.

Kitkeminen on iso osa kasviston kunnossapitoa.

Pekaritarhan edessä kasvaa valkomarjapihlaja.

myrskytuhoille. Hoitoleikkasimme puita talvella ja lisäksi vaarallisia puita kaadettiin pitkin vuotta. Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi kaadet-
tujen puiden runkoja on jätetty pystyyn ja runkoja on sijoitettu maastoon lahoamaan. Lahoavista rungoista perustettiin lahopuutarha entiseen villisika-
tarhaan. Alueelle kylvettiin niittyä kesän aikana ja ensi vuonna rakennamme lahoaitaa. Teimme puiden kuntokartoituksen ja sen suosittamat toimenpiteet tehdään alkavana vuonna.

Aloitimme uusien puiden istutussuunnitelman, jota aletaan toteuttaa kevääl-
lä 2024. Suunnitelma huomioi ilmastonmuutoksen tuomat haasteet ja siinä korostuukin eri puulajien vaihtelu nykyisen vallitsevan puulajin lehmuksen lisäksi. Puulajien valintaan vaikuttavat ilmaston lämpenemisen takia Suomes-
sa ennen esiintymättömät tuholaiset ja taudit.

Hulevesien hallinnan merkitys Korkeasaassa on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Rankat sateet vievät maamateriaalia vesivirtojen mukana ai-
heuttaen ongelmia ympäristössä. Kamelitarhan ja pölyttäjäpuiston hulevesien hallinnan suunnittelu aloitettiin loppuvuodesta.

Hiilineutraali Korkeasaari

Korkeasaari toimii aktiivisesti ilmastonmuutosta vastaan ja tavoitteemme on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Korkeasaari toimii ilmastotyössään mallinäyttäjänä Helsingin kaupungin muille toimijoille sekä kansainvälisesti kaikille eläintarhoille. Monimuotoisuuden varjelu on tärkeä osa ilmastonmuu-
tokseen sopeutumista.

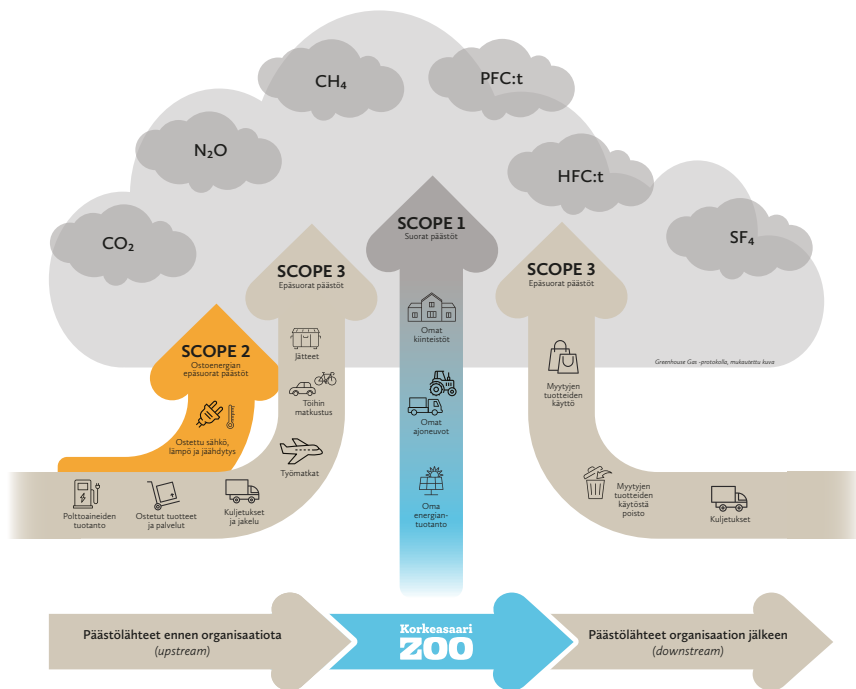
Hiilineutraali Korkeasaari 2030 -ohjelma keskittyy erityisesti vuosina 2021–2025 tehtäviin toimenpiteisiin sekä pitkällä tähtäimellä vaikuttavien päätösten ja linjanvetojen ohjaukseen. Keväällä 2023 valmistui laskenta Kor-
keasaaren vuoden 2022 hiilijalanjäljestä, joka oli 1711 tuhatta hiilidioksidiekvi-
valenttia. Kasvua vuoteen 2021 nähden oli 22 %. Tähän vaikuttivat erityisesti toiminnan normalisoituminen koronapandemian jälkeen, laskennan tarkenta-
minen ja sen laajentaminen koskemaan uusia toiminnan osa-alueita sekä osin myös päivittyneet laskennan päästökertoimet.

Puustoa hoidetaan säännöllisesti.

Kaupun 100 % kierrätysmateriaalista tehtyjä tuotteita.

Polttoaineen ja energian päästöt muodostavat 3,3 % Korkeasaaren laskeutuista kokonaispäästöistä (Greenhouse Gas -protokollassa päästölukat Scope 1 ja 2). Suurin osa eli 96,7 % Korkeasaaren hiilijalanjäljestä lukeutuu epäsuoriin päästöihin kuten tuote- ja palveluhankintoihin (Scope 3). Vuoden 2023 hiilijalanjäljen laskenta valmistuu vuoden 2024 keuhällä.

Vuoden 2022 laskentoihin otettiin mukaan ensimmäistä kertaa myymälätuotteiden päästöt, mikä lisäsi laskennallisia päästöjä 195 t CO₂e. Olemme kiinnittäneet valikoimissa entistä enemmän huomiota tuotteiden eettisyyteen ja ekologisuuteen tavarantoimittajia valitessamme. Esimerkiksi kaikkien valikoimassamme olevien pehmolelujen täyte on tehty kierrätysmuovista. Suosimalla kierrätysmateriaaleista tehtyjä tuotteita päästömme ovat 20 % pienemmät kuin vastaavalla uusimateriaaleista tehtyjen tuotteiden valikoimalla. Vähennämme myös pakkausjätettä yhdessä toimittajiemme kanssa.

Ravintolatoiminnan raaka-ainehankintojen päästöt muodostivat neljänneksen Korkeasaaren hiilijalanjäljestä. Naudanlihan päästöt puolestaan kattavat lähes puolet hiilijalanjäljestä, vaikka sen osuus ruokahankinnoista on ainoastaan 3,6 %. Toteutimme keuhällä 2023 ravintoloiden tuotevalikoimaa koskevan asiakaskyselyn selvittääksemme asiakkaiden suhtautumista kasvis- ja vegaaniruokaan. Kyselyyn vastasi lähes 2800 asiakasta.

Vastauksiin ja aiempiin päästöselvityksiin pohjautuen Korkeasaaren ravintolat tekivät muutoksia tarjontaan. Kasvisvaihtoehtoja ja vegaanivaihtoehtoja lisättiin ja punaista lihaa sisältävien annosten osuutta karsittiin. Buffet-valikoimasta poistettiin naudanliha kokonaan. Kasvisannokset sijoitettiin ruokalistan alkuun ja niiden hinta oli edullisempi suhteessa liharuokiin. Toiminnassa suositaan sertifioituja tuotteita, vastuullisia toimittajia ja pyritään minimoimaan ruokahävikki.

Asiakaskohtainen hiilijalanjälki pieneni 5 % vuodesta 2021 vuoteen 2022. Mikäli ensi kertaa laskettuja myytyjen tuotteiden sekä veden päästölaskentaa ei huomioida, laskivat päästöt tunnuslukuun 2,9 kg CO₂e/kävijä. Tämä merkitsee reilun puolen kilon päästövähennystä asiakasta kohden.

Niitä päästöjä, joita ei voida vähentää, kompensoidaan. Vuoden 2022 päästöjen osalta Korkeasaari kompensoi eläinten kuljetukset, henkilökunnan työmatkat sekä kaikki eläinten rehuhankintojen päästöt. Kompensoidaksemme vuoden 2022 päästöjä ostimme South Polelta 280 ilmastoyksikköä, jotka on kohdennettu Indonesian Borneolla sijaitsevan turvesuoalueen suojeleluun. Hankkeen vaikuttavuus ulottuu lukuisiin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin: ei köyhyyttä, ei nälkää, sukupuolten tasa-arvo, puhdas vesi ja sanitatio, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, ilmastotekoja, vedenalainen elämä, maanpäällinen elämä.

Edistämme Hiilineutraalin Korkeasaaren tavoitetta pääosin Ekokompassi-ympäristöohjelman avulla. Ekokompassi-ympäristöohjelma, joka on ollut käytössämmme vuodesta 2015 lähtien, auditoidaan seuraavan kerran vuonna 2025.

Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat jätteen kierrätysasteen parantaminen ja energiankulutuksen pienentäminen. Ekokompassin toimenpiteillä edistämme myös vastuullisia hankintoja, kestävästä liikkumisesta sekä ympäristövastuullisuuden liittyvää viestintää ja lähiluonnon monimuotoisuuden säilymistä.

Korkeasaari on osallistunut kaupungin organisaatioiden yhteisiin OMAVA- ja ENERGA-hankeisiin, joissa tähtäimenä on energian omavaraisuus, -tehokkuus ja ekologisuus. Korkeasaari on saanut kaupungilta avustuksia, joilla on parannettu energiatehokkuutta mm. IV-laitteiden nykyaikaistamisella.

Visit Finland myönsi Korkeasaaren eläintarhalle elokuussa 2023 Sustainable Travel Finland -merkin (STF). Merkin saaminen edellyttää sitoutumista kestävän matkailun periaatteisiin, kolmannen osapuolen myöntämää kestävyden sertifikaattia sekä toiminnan vastuullisuuden jatkuvaa arviointia ja kehittämistä. STF-ohjelma on linkitetty YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin ja kattaa ympäristövastuullisuuden lisäksi taloudellisen ja sosiokulttuurisen vastuullisuuden.

Hallinto ja henkilöstö

Säätiön organisaatio

Korkeasaaren eläintarhan säätiö aloitti toimintansa 1.1.2018. Säätiön toimitusjohtaja on Sanna Hellström. Korkeasaaren säätiö on yleishyödyllinen yhteisö, eikä tavoittele taloudellista voittoa. Säätiö on osa Helsingin kaupunkikonsernia ja yksi kaupungin tytäryhteisöistä. Sen päättävänä elimenä toimii hallitus, jonka Helsingin kaupunginhallitus nimittää aina kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Vuonna 2022 aloittaneessa hallituksessa puheenjohtajana toimii **Aino Tuominen**, varapuheenjohtajana **Pekka Laitinen** ja muina jäseninä **Elisa Tarkiainen**, **Niko Laitinen** ja **Dolf Assmann**.

Korkeasaaren henkilökunta

Korkeasaaren eläintarhassa on 89 vakituista työntekijää. Meillä on edustettuna yli 30 ammattinimikettä; saarellamme työskentelee iso joukko oman alansa parhaita asiantuntijoita. Suurin työntekijäryhmä on eläintenhoitajat. Vakituisten työntekijöiden lisäksi kesätyöntekijöitä palkattiin normaali määrä eli 78. Henkilökuntamme määrä siis lähes tuplaantuu joka kesä. Lisäksi Korkeasaarella työskentelee ympärivuotisesti noin 20 freelancer-opasta, joista uusimmat liittyivät mukaan kevään opaskoulutuksesta.

Työelämäämme tutustuu normaalisti vuosittain myös iso joukko työssäoppijoita ja TET-harjoittelijoita. Vuonna 2023 meillä oli pääasiassa eläintenhoitoalan opiskelijoita. Kesäsetelinuoret työskentelivät meillä normaaliin tapaan kesäkuussa kesäleireillä. Yhteistyö Live-säätiön kanssa jatkui. Ammatillisen erityisoppilaitoksen opiskelijoita kävi kevätlukukaudella Korkeasaarella viikoittain osana työpaikalla tapahtuvan oppimisen kokonaisuutta harjoitte-

lemassa käytännön työelämän taitoja ammattilaisten ja työpaikkaohjaajien ohjauksessa. Kissojen Yössä ja Lux Korkeasaarella apunamme oli yhteensä hieman yli 40 vapaaehtoista.

Kohti Suomen parasta työpaikkaa

Tavoitteenamme on olla Suomen paras työpaikka. Haluamme työntekijöiden viihtyvän työssään ja seuraamme viihtymistä ja työn mielekkyyttä Great Place To Work -henkilöstötutkimuksen avulla säännöllisesti kerran vuodessa. Korkeasaaren toimintakulttuurin kehityshanke saatiin päätökseen, mutta työyhteisön kehittämistyö jatkuu. Esihenkilöiden yhteisiä tapaamisia on säännöllistetty ja niitä jatketaan kuukausittain. Haluamme myös työntekijöidemme kehittyvän työssään. Tarjoamme erilaisia mahdollisuuksia kouluttautua

Korkeasaarella, muualla kotimaassa tai ulkomailla. Työntekijöillä on mahdollisuus lähteä tutustumaan suojelutyöhön kentälle tai jonkin toisen yrityksen toimintaan työkierrossa. Suojelutyötä tehtiin kentällä saimaannorppahankkeen tiimoilta. Kuluneen vuoden aikana suurin osa koulutuksista toteutui paikan päällä. Etäkoulutuksetkin ovat jääneet perinteisten koulutusten rinnalle.

Sairauspoissaolojen vähentämiseen tähtäviä toimia on jatkettu. Työntekijöitä on kannustettu liikkumisen ja kulttuuritarjonnan pariin erilaisilla henkilöstöeduilla. Työntekijät voivat valita kulttuuriedun lisäksi hierontaedun. Työajalla kerran viikossa järjestetään pilatesta ja kuntonyrkkeilyä. Lisäksi saaren kuntosali on henkilökunnan käytössä ja Mustikkamaalla lenkkeily on mahdollista työajalla kerran viikossa tunnin ajan. Työmatkaliikuntaan kannustetaan tarjoamalla HSL-kaupunkipyörät kesäksi käyttöön. Erilaisia juhlia ja merkkipäiviä sekä työyhteisön onnistumisia on juhlistettu pitkin vuotta. Perinteisillä keskiviikkokahveilla työntekijöillä on mahdollisuus tavata ja tutustua eri toimintojen työntekijöihin matalalla kynnyksellä.

Henkilökunta äänestää vuosittain joukostaan vuoden korkeasaarelaisen, jonka kanssa on huippua tehdä töitä ja joka ansaitsee erityistä kiitosta. Tällä kertaa valinta osui kahteen henkilöön; työkavereiden ääniä saivat yhtä paljon kiinteistöhoitaja **Panu Korpisaari** ja vastaava eläintenhoitaja **Erik Cruz**. Panusta sanottiin äänestyksen yhteydessä, että hän on aina ystävällinen ja auttavainen: "Työpäivät paranevat todellakin, kun näkee hänen hymynsä!" Erik puolestaan on erinomaista ja huumorintajuista työseuraa, joka on "rauhallinen ja ystävällinen jopa silloin, kun keskivertoihminen ei enää ole".

Työsuojelu ja turvallisuus

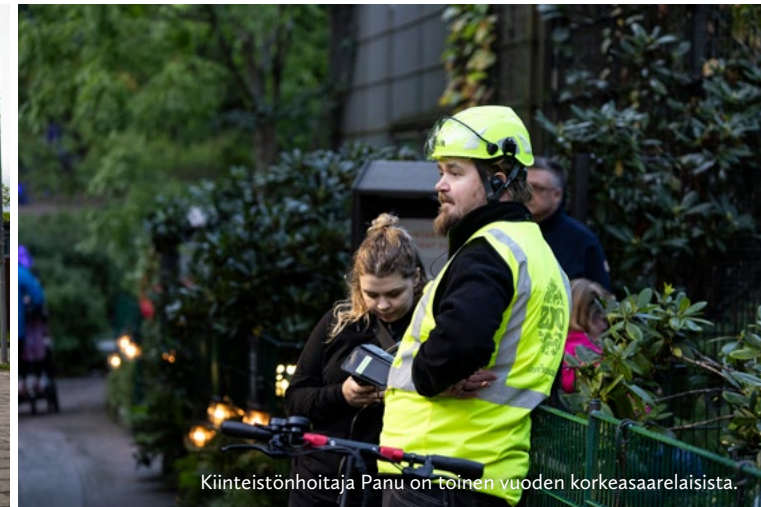
Korkeasaaren henkilöstötoimikunta kokoontui vuoden aikana määräjain. Teimme säännöllisesti työpaikkaselvityksiä ja järjestimme henkilöstölle turvallisuuskoulutuksia, kuten ensiapukoulutusta ja korkealla työskentelyn koulutusta. Kehitimme työturvallisuutta määrätietoisesti ja henkilökunta on tehnyt aktiivisesti havaintoja turvallisuuden parantamiseksi. Vuoden 2023

Vapaaehtoiset Riikka ja Riina töissä Kissojen Yössä.

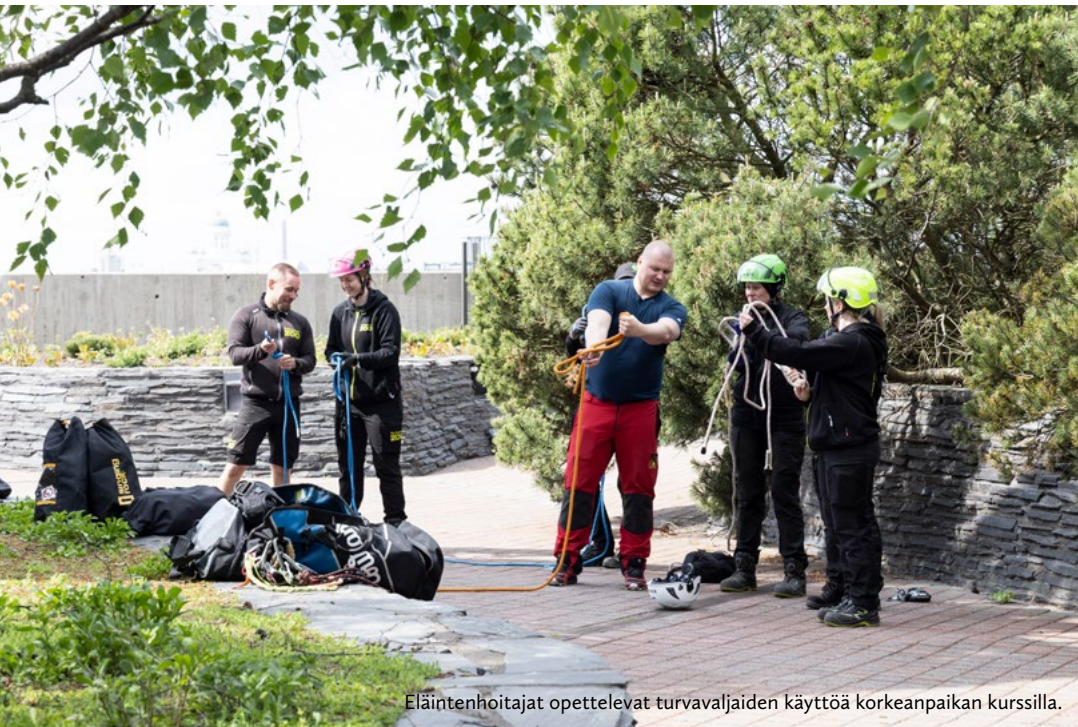
Eläintarhan henkilökunnalla on kaupunkipyöräetu.

Kiinteistöhoitaja Panu on toinen vuoden korkeasaarelaisista.

aikana työtapaturmista johtuvien poissaolojen määrä väheni edellisvuodesta. Työterveyspalvelujen tuottajan kanssa on tehty vuoden aikana tiivistä yhteistyötä Korkeasaaren eläintarhan hyväksi.

Henkilöstölle järjestettiin evakuoitiharjoituksia eläintarhan alueella ja turvallisuusharjoituksia pidettiin pöytäharjoituksina. Mukana oli myös Kruunusillat-työmaan työntekijöitä ja Helsingin poliisilaitoksen henkilökuntaa. Pelastuslaitos harjoitteli vuoden aikana saarella öljyvahingon torjuntaa ja pelastuslaitokselle suunniteltujen hyökkäysreittien käyttöä. Alihankkijoille ja yhteistyökumppaneille järjestettiin pitkin vuotta turvallisuuskoulutusta. Kruunusilltojen urakoitsijoiden kanssa pidettiin säännöllisiä turvallisuuskävelyitä työmaa-alueella sekä turvallisuuspalavereita.

Eläintenhoitajat opettelevat turvavaljaiden käyttöä korkeanpaikan kurssilla.

Säätiön talous

Korkeasaaren eläintarhan säätiön varsinaisen toiminnan tuotot vuonna 2023 olivat 8,29 miljoonaa euroa. Tuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,33 miljoonaa euroa, tähän sisältyvät mm. EAZA:n vuosikonferenssin kokonaistuotot, n. 729 000 euroa, 90 000 euron avustus ympäristöministeriöltä Villieläinsairaalalle luonnonvaraisten eläinten hoitoon sekä Helsingin kaupungin energia-avustus 105 000 euroa kohonneisiin energiakustannuksiin. Helsingin kaupungin toiminta-avustus oli 4,66 miljoonaa euroa.

Suurin osa varsinaisen toiminnan tuotoista kertyi pääsylipputuloista, jotka kasvoivat 4,9 % edellisvuoden 5,52 miljoonasta eurosta 5,79 miljoonaan euroon. Vuonna 2023 keskimääräinen pääsylipputulo vierailijaa kohden oli 11,79 euroa. Tuotemyynti kasvoi 7,5 % ja ravintoloiden vuokratuotot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Varsinaisen toiminnan tulo oli 16,88 euroa per vierailija.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat vuonna 13,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat suurin kuluerä ja vuonna 2023 henkilöstökulut sivukuluineen olivat 5,4 miljoonaa euroa. Vuoteen 2022 verrattuna henkilöstökulut kasvoivat 697 000 euroa. Henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista on 41 %. Muut kulut kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 1,2 miljoonaa euroa. Suurimmat kustannusten nousut olivat ostoissa 24 %, vapaaehtoisissa henkilösivukuluissa 79 % sekä matkakuluissa 53 %. Muihin kuluihin sisältyi myös EAZA:n vuosikonferenssin kustannuksia n. 712 000 euroa.

Metsäpeura

Leopardikilpikonna

Safiiripuutarantula

Sileäotsakaimaani

Amurintiikeri

Kuvat:

Annika Sorjonen / Korkeasaaren eläintarha

s. 13,49 **Arttu Kokkonen**

s. 18, 21, 33, 50: itämeripäivä, 52: sateenkaariboa,
53: hylkeet, 58: karhu, 61: tiikerisilta **Mari Lehmonen** /
Korkeasaaren eläintarha

s. 28 villikameli: **Wild Camel Protection Foundation**

s. 52: Luomus **Lotta Kivalo** / Korkeasaaren eläintarha

s. 59 **T-Media**

s. 63 havainnekuva: **AFKS Arkkitehdit Frondelius+Keppo+Salmenperä Oy**

Korkeasaari ZOO

